

**REVISED SYLLABUS PRESCRIBED FOR
M.A. MARATHI (Semester pattern with CBCS)**

**Semester Pattern Scheme of Examination for M.A. in
MARATHI with Choice Based Credit System (To be
implemented from the session 2017-18 onwards)**

The Course of Study and the Scheme of Examination

Year / Sem	Subject	Paper	Title of the Paper	Ins. Hrs / Week	Credit	Maximum Marks		
						CIA	Uni. Exa.	Total
I Year I Sem	Core	1T1	मध्ययुगीन मराठी साहित्याचा इतिहास	4	4	20	80	100
	Core	1T2	साहित्यशास्त्र	4	4	20	80	100
	Core	1T3(A)	कादंबरी	4	4	20	80	100
		1T3(B)	नाटक	4	4	20	80	100
		1T3(C)	कथा	4	4	20	80	100
	Core	1T4(A)	संत ज्ञानेश्वर	4	4	20	80	100
		1T4(B)	व. वा. शरवाडकर	4	4	20	80	100
		1T4(C)	नामदेव ढसाळ	4	4	20	80	100
				32	32			400
I Year II Sem	Core	2T1	आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास	4	4	20	80	100
	Core	2T2	आधुनिक कवता	4	4	20	80	100
	Core	2T3(A)	निबंधवाङ्मय	4	4	20	80	100
		2T3(B)	ललितगद्यप्रकार	4	4	20	80	100
		2T3(C)	वैचारिक साहित्य	4	4	20	80	100
	Core	2T4(A)	साहित्यसमीक्षा	4	4	20	80	100
		2T4(B)	संशोधनशास्त्र	4	4	20	80	100
		2T4(C)	पाश्चात्य साहित्य सद्धांत	4	4	20	80	100
				32	32			400
II Year III Sem	Core	3T1	मध्ययुगीन कवता	4	4	20	80	100
	Core	3T2	मराठीचा भाषक अभ्यास	4	4	20	80	100
	Elective	3T3(A)	ग्रामीण साहित्य	4	4	20	80	100
		3T3(B)	आदिवासी साहित्य	4	4	20	80	100
		3T3(C)	वदर्भातील साहित्याचा अभ्यास	4	4	20	80	100
		3T3(D)	पर्यावरण आणि साहित्य	4	4	20	80	100
	Foundation I	3T4(A)	भाषक व्यवहार आणि	4	4	20	80	100

			कौशल्ये					
		3T4(B)	साहित्य-चळवळी	4	4	20	80	100
		3T4(C)	द लत-आंबेडकरवादी साहित्य	4	4	20	80	100
		3T4(D)	अनुवादित वश्वसाहित्याचा अभ्यास	4	4	20	80	100
				40	40			400
II Year IVSem	Core	4T1	मध्ययुगीन-आधुनिक गद्य	4	4	20	80	100
	Core	4T2	भाषा वज्ञान	4	4	20	80	100
	Elective	4T3(A)	लोकसाहित्य	4	4	20	80	100
		4T3(B)	तौलनिक साहित्याभ्यास	4	4	20	80	100
		4T3(C)	साहित्याचा सामाजिक, सांस्कृतिक अभ्यास	4	4	20	80	100
		4T3(D)	सं वधानमूल्ये आ ण साहित्य	4	4	20	80	100
	Foundation II	4T4(A)	प्रसारमाध्यमे आ ण साहित्यव्यवहार	4	4	20	80	100
		4T4(B)	चत्रपट आ ण साहित्य	4	4	20	80	100
		4T4(C)	स्त्रीवादी साहित्य	4	4	20	80	100
		4T4(D)	अनुवादित भारतीय साहित्याचा अभ्यास	4	4	20	80	100
				40	40			400

Sem	Subject	Papers	Credit	Total Credit	Marks	Total Marks
I, II, III, IV Sem	Core	12	04	48	100	1200
III, IV Sem	Elective	02	04	08	100	200
III, IV Sem	Foundation	02	04	08	100	200
Total		16	--	64	--	1600

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर वद्यापीठ

एम. ए. मराठी अभ्यासक्रम

श्रेयांक व श्रेणी पद्धतीवर आधारित पुनर्र्चत अभ्यासक्रम

M. A. MARATHI SYLLABUS (C.B.C.S. PATTERN)

एम. ए. (मराठी) भाग 1

सत्र I

Core 1T1 : मध्ययुगीन मराठी साहित्याचा इतिहास

Core 1T2 : साहित्यशास्त्र

Core 1T3(A) : कादंबरी (वशेष वाङ्मयप्रकार)

कंवा

1T3(B) : नाटक (वशेष वाङ्मयप्रकार)

कंवा

1T3(C) : कथा (वशेष वाङ्मयप्रकार)

Core 1T4(A) : संत ज्ञानेश्वर (वशेष ग्रंथकार)

कंवा

1T4(B) : व. वा. शरवाडकर (वशेष ग्रंथकार)

कंवा

1T4(C) : नामदेव ढसाळ (वशेष ग्रंथकार)

सत्र II

Core 2T1 : आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास

Core 2T2 : आधुनिक क वता

Core 2T3(A) : निबंधवाङ्मय

कंवा

2T3(B) : ल लतगद्यप्रकार

- कंवा
2T3(C) : वैचारिक साहित्य
- Core 2T4(A) : साहित्यसमीक्षा
कंवा
2T4(B) : संशोधनशास्त्र
कंवा
2T4(C) : पाश्चात्य साहित्य सद्धांत

एम. ए. (मराठी) भाग 2

सत्र III

- Core 3T1 : मध्ययुगीन क वता
- Core 3T2 : मराठीचा भा षक अभ्यास
- Elective 3T3(A) : ग्रामीण साहित्य
कंवा
3T3(B) : आदिवासी साहित्य
कंवा
3T3(C) : वदर्भातील साहित्याचा अभ्यास
कंवा
3T3(D) : पर्यावरण आ ण साहित्य
- Foundation I 3T4(A) : भा षक व्यवहार आ ण कौशल्ये
कंवा
3T4(B) : साहित्य-चळवळी
कंवा
3T4(C) : द लत-आंबेडकरवादी साहित्य
कंवा
3T4(D) : अनुवादित वश्वसाहित्याचा अभ्यास

सत्र IV

- Core 4T1** : मध्ययुगीन-आधुनिक गद्य
- Core 4T2** : भाषा वज्ञान
- Elective 4T3(A)** : लोकसाहित्य
कंवा
- 4T3(B)** : तौलनिक साहित्याभ्यास
कंवा
- 4T3(C)** : साहित्याचा सामाजिक, सांस्कृतिक अभ्यास
कंवा
- 4T3(D)** : संवधानमूल्ये आणि साहित्य
- Foundation II 4T4(A)** : प्रसारमाध्यमे आणि साहित्यव्यवहार
कंवा
- 4T4(B)** : चित्रपट आणि साहित्य
कंवा
- 4T4(C)** : स्त्रीवादी साहित्य
कंवा
- 4T4(D)** : अनुवादित भारतीय साहित्याचा अभ्यास

एम. ए. (मराठी) भाग 1

सत्र I

1T1 : मध्ययुगीन मराठी साहित्याचा इतिहास

घटक -1

साहित्येतिहास : संकल्पना व स्वरूप

मराठी भाषा, साहित्य व महाराष्ट्र संस्कृती : प्रारंभकालीन जडणघडण
मध्ययुगीन मराठी साहित्याची सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
मध्ययुगीन मराठी साहित्य : प्रेरणा व अंतरंग

घटक – 2

मध्ययुगीन मराठी पद्य : नि र्मती व स्वरूप
मध्ययुगीन मराठी गद्य : नि र्मती व स्वरूप
मध्ययुगीन व वध पंथ - संप्रदाय आ ण त्यांचे वाङ्मयीन कार्य
व वध धर्मीयांनी केलेली मध्ययुगीन काळातील वाङ्मयनि र्मती

घटक – 3

मराठी संतसाहित्य – स्वरूप व अंतरंग
मध्ययुगीन संतसाहित्याची जडणघडण
मराठी पं डती साहित्य –स्वरूप व अंतरंग
मध्ययुगीन पं डती साहित्याची जडणघडण
मध्ययुगीन मराठी साहित्याची व वध प्रसारमाध्यमे

घटक – 4

मराठी शाहिरी वाङ्मय : स्वरूप व अंतरंग
मराठी शाहिरी वाङ्मयाची जडणघडण
मराठी बखर वाङ्मय : स्वरूप व अंतरंग
मराठी बखर वाङ्मयाचा व प्रमुख बखरींचा स्थूल परिचय
संदर्भ ग्रंथ :

१. महाराष्ट्र सारस्वत (खंड १ व खंड २) व. ल. भावे, शं. गो. तुळपुळे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड १ ते ७ अ. ना. देशपांडे
३. प्राचीन वाङ्मयकोश : प्राचीन खंड मराठी वभाग, नागपूर वद्यापीठ, नागपूर
४. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड १, २, ३ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
५. महाराष्ट्रातील पाच संप्रदाय पं. रा. जोशी
६. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा आ ण परंपरा श्री. रं. कुलकर्णी
७. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप ह. श्री. शेणोलीकर
८. महानुभाव संशोधन व. भ. कोलते
९. नाथसंप्रदाय म. रा. जोशी

१०. महानुभाव पंथ आ ण त्याचे वाङ्मय शं. गो. तुळपुळे
११. मराठी भाषेचे मूळ वश्वनाथ खैरे
१२. यादवकालीन महाराष्ट्र मु. ग. पानसे
१३. संतवाङ्मयाची सामाजित फलश्रुती गं. बा. सरदार
१४. मराठी साहित्याचे आदिबंध उषा देशमुख
१५. वारकरी पंथ- उदय आ ण वकास भा. पं. बहिरट, अ. ज्ञा. भालेराव
१६. पाच भक्तिसंप्रदाय र. रा. गोसावी
१७. युगप्रवर्तक संत : तुकाराम-रामदास संपा. शरयू तायवाडे आ ण इतर
१८. महाराष्ट्र संस्कृतीची जडणघडण ह. श्री. शेणोलीकर, देशपांडे
१९. संत कवयित्री इंदूमती शेवडे
२०. प्राचीन मराठी जैन साहित्य सुभाषचंद्र अक्कोडे
२१. मराठी वीरशैव साहित्य सुधाकर मोगलेवार
२२. नागेश संप्रदाय यू. म. पठाण
२३. मुसलमानांची जुनी मराठी क वता अ. का. प्रयोळकर
२४. मुसलमान मराठी संतकवी रा. चं. ढेरे
२५. मराठी वाङ्मया भरुचीचे वहंगमावलोकन रा. श्री. जोग
२६. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना संपा. द. दि. पुंडे
२७. मराठी संशोधन मंडळातील सूक्ष्मपटांची सूची व. बा. प्रभुदेसाई
२८. संतसाहित्य आ ण लोकसाहित्य : काही अनुबंध रा. चं. ढेरे
२९. सातीग्रंथ : स्वरूप आ ण समीक्षा कृ. पं. देशपांडे
३०. पं इत कवी के. ना. वाटवे
३१. बखर वाङ्मय : उद्गम आ ण वकास बापूजी संकपाळ
३२. संत, पंत व तंत श्री. म. माटे
३३. प्राचीन मराठी क वपंचक द. सी. पंगू
३४. मराठी बखर गद्य संपा. गं. ब. ग्रामोपाध्ये
३५. मन्हाटी लावणी म. वा. धोंड
३६. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय गंगाधर मोरजे
३७. प्राचीन महाराष्ट्र : सातवाहनपर्व श्री. व्यं. केतकर
३८. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड १, २, ३ ल. रा. पांगारकर
३९. मराठी वाङ्मयाचा ववेचक इतिहास : प्राचीन प्र. न. जोशी
४०. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास ल. रा. न सराबादकर

४१. दत्त संप्रदायाचा इतिहास	रा. चं. ढेरे
४२. नाथ संप्रदायाचा इतिहास	रा. चं. ढेरे
४३. महानुभाव साहित्य शोधसंचार	अ वनाश आवलगावकर
४४. मराठी शाहिरी पोवाडा	वश्वनाथ शंदे
४५. मराठी बखरवाङ्मय	र. व. हेरवाडकर
४६. मराठी लावणी वाङ्मय	गंगाधर मोरजे
४७. प्राचीन साहित्याचे अंतरंग	व. भ. कोलते
४८. संत साहित्य दर्शन	उषा देशमुख
४९. सद्ध परंपरा आ ण महाराष्ट्रातील संत	डॉ. म. रा. जोशी
५०. संतसाहित्याचे बीजप्रवाह	सतीश बडवे
५१. संतसंगम	अलका इंदापवार
५२. महानुभावांची अक्षरलेणी	संपा. राजेंद्र वाटाणे, रेखा जगनाळे

1T2 : साहित्यशास्त्र

घटक - 1

साहित्यशास्त्र : संकल्पना व स्थूल स्वरूप

ल लत व ल लतेतर साहित्य

साहित्याचे घटक

साहित्याचे प्रयोजन

साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया

घटक - 2

भारतीय साहित्यशास्त्र : भारतीय व मराठी साहित्यमीमांसकांच्या संदर्भात उगम व जडणघडणीचा स्थूल परामर्श

शब्दशक्ती : प्रकार व स्वरूप

अलंकार वचार : स्वरूप व अंतरंग

रस वचार : व वध उपपत्ती, स्वरूप व अंतरंग

घटक - 3

ध्वनी वचार : स्वरूप व अंतरंग

रीती वचार : स्वरूप व अंतरंग

वक्रोक्ती वचार : स्वरूप व अंतरंग

औ चत्य वचार : स्वरूप व अंतरंग

घटक – 4

बा. सी. मर्ढेकर यांचा साहित्य वचार व त्यांचे साहित्य सद्धांत

शरच्चंद्र मुक्तिबोध यांचा मानुषता सद्धांत

रा. भा. पाटणकर यांचा द् वधुवात्मकतेचा सद्धांत

द. ग. गोडसे यांचा पोत वचार

भालचंद्र नेमाडे यांचा देशीयतेचा वचार

संदर्भ ग्रंथ

१. भारतीय साहित्यशास्त्र ग. त्र्यं. देशपांडे
२. रसभाव वचार र. पं. कंगले
३. रसचर्चा पद्माकर दादेगावकर
४. सौंदर्यमीमांसा रा. भा. पाटणकर
५. पोत द. ग. गोडसे
६. सृष्टी, सौंदर्य आ ण साहित्यमूल्य शरच्चंद्र मुक्तिबोध
७. सौंदर्य आ ण साहित्य बा. सी. मर्ढेकर
८. वाङ्मयीन महात्मता बा. सी. मर्ढेकर
९. टीका ववेक श्री. के. क्षीरसागर
१०. सौंदर्य वचार संपा. मुंबई मराठी साहित्य संघ
११. आधुनिक मराठी साहित्य समीक्षा व रस सद्धांत लक्ष्मणशास्त्री जोशी
१२. काव्यशास्त्रप्रदीप स. रा. गाडगीळ
१३. रससूत्र नरहर कुरुंदकर
१४. प्राचीन काव्यशास्त्र र. पं. कंगले
१५. रसभाव वचार र. पं. कंगले
१६. भारतीय साहित्यशास्त्र राम कापसे
१७. भारतीय काव्यशास्त्राची उत्क्रांती वा. के. लेले
१८. नवे साहित्यशास्त्र यशवंत मनोहर
१९. साहित्य वचार दि. के. बेडेकर
२०. टीकास्वयंवर भालचंद्र नेमाडे

२१.साहित्यशास्त्र : स्वरूप आ ण समीक्षा वसंत पाटणकर
२२.बुद्धवादी सौंदर्यशास्त्र यशवंत मनोहर

1T3(A) : कादंबरी (वशेष वाङ्मयप्रकार)

घटक – 1

कादंबरी वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप
कादंबरीचे घटक
कादंबरी : आशयतत्त्वे व अ भव्यवित्तरूप
मराठी कादंबरीची ऐतिहासक जडणघडण

घटक -2

यमुनापर्यटन – बाबा पदमनजी
मी – ह. ना. आपटे

घटक – 3

रणांगण – वश्राम बेडेकर
कोसला - भालचंद्र नेमाडे

घटक – 4

भूमी – आशा बगे
पांढर – रवींद्र शोभणे

संदर्भ ग्रंथ

१.साहित्य : अध्यापन आ ण प्रकार संपा. श्री. पु. भागवत आ ण इतर
२.कादंबरी ल. ग. जोग
३.कादंबरी आ ण मराठी कादंबरी उषा हस्तक
४.गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी संपा. वलास खोले
५.मराठी कादंबरीचा इतिहास चंद्रकांत बांदिवडेकर

६.कादंबरी समीक्षा	श्री. मा. कुळकर्णी
७.मराठी कादंबरी : पहिले शतक	कुसुमावती देशपांडे
८.मराठी कादंबरी : तंत्र आ ण वकास	प्र. वा. बापट, ना. वा. गोडबोले
९.कादंबरी : एक साहित्यप्रकार	हरिशचंद्र थोरात
१०.धार आ ण काठ	नरहर कुंढकर
११.मराठी कादंबरी : आस्वादयात्रा	संपा. वजया राजाध्यक्ष
१२.टीकास्वयंवर	भालचंद्र नेमाडे
१३.कादंबरी वषयी	हरिशचंद्र थोरात
१४.मराठी नवकादंबरी	वलास सारंग
१५.मराठी कादंबरीतील नैतिकता	कशोर सानप
१६.मराठी कादंबरीची समाजशास्त्रीय समीक्षा	रवींद्र ठाकूर
१७.कादंबरीसंवाद	पं डत टापरे
१८.मराठी कादंबरी : आस्वादयात्रा	संपा. वजया राजाध्यक्ष
१९.मराठी कादंबरीचा इतिहास	चंद्रकांत बांदिवडेकर
२०.कादंबरी : स्वरूप आ ण समीक्षा	द. भ. कुळकर्णी
२१.साहित्याचे मानदंड	गंगाधर गाडगीळ
२२.आजची कादंबरी : नोंदी आ ण निरीक्षणे	रंगनाथ पठारे
२३.कादंबरी : वास्तव आ ण कल्पित (अक्षरयात्रा २००९-१०)	संपा. दादा गोरे
२४.तत्त्वज्ञानात्मक मराठी कादंबरी	पद्माकर तामगाडगे

कंवा

1T3(B) : नाटक (वशेष वाङ्मयप्रकार)

घटक -1

नाटक वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप

नाटक : संहितामूल्य व प्रयोगमूल्य

नाटकाचे घटक

मराठी नाटकांची ऐतिहासिक जडणघडण

घटक -2

तृतीय रत्न - जोतीराव फुले
संगीत शारदा – गो वंद बल्हाळ देवल

घटक -3

घराबाहेर – प्र. के. अत्रे
इथे ओशाळला मृत्यू – वसंत कानेटकर

घटक – 4

वाडा चरेबंदी – महेश एलकुंचवार
करवंत – प्रेमानंद गजवी

संदर्भ ग्रंथ

- १.साहित्य : अध्यापन आ ण प्रकार संपा. श्री. पु. भागवत आ ण इतर
- २.आजचे नाटककार संपा. दत्तात्रेय पुंडे, स्नेहल तावरे
- ३.द लत रंगभूमी भालचंद्र फडके
- ४.नाटक : एक चंतन वसंत कानेटकर
- ५.कालचे नाटककार मु. श्री. कानडे
- ६.नाट्य वमर्श के. नारायण काळे
- ७.मराठी रंगभूमी : घटना आ ण परंपरा के. नारायण काळे
- ८.नाट्यस्वगत : स्वगत आ ण समीक्षा शकुंतला खोत
- ९.प्रयोगक्षम मराठी नाटके संपा. मु. श्री. कानडे
- १०.मराठी नाटक आ ण रंगभूमी : पहिले शतक (१८४३-१९४३) व. भा. देशपांडे
- ११.मराठी नाट्यलेखनतंत्राची वाटचाल अर वंद वामन कुळकर्णी
- १२.मराठी नाट्यसमीक्षेचा वकास चंद्रकांत धांडे
- १३.मराठीचे नाट्यतंत्र मो. द. ब्रम्हे
- १४.शोकनाट्याचे साहित्यरूप सदा कऱ्हाडे
- १५.शोकांतिकेचा उदय वलास खोले
- १६.सुखात्मिकेचे स्वरूप गोकाककर व दुंडगेकर
- १७.मराठी नाट्यपद : स्वरूप आ ण समीक्षा अ. द. वेलणकर
- १८.आगळीवेगळी नाट्यरूपे रा. ग. जाधव
- १९.रंग वमर्श नरहर कुरुंदकर

२०.समकालीन मराठी रंगभूमी	संपा. राजेंद्र नाईकवाडे, राजन जायस्वाल
२१.संगीत सौभद्र : घटना आ ण स्वरूप	संपा. व. दि. कुळकर्णी
२२.तृतीय रत्न	संपा. मदन कुलकर्णी
२३.महात्मा फुले : शोधाच्या नव्या वाटा	संपा. हरी नरके
२४.तंजावरचे राजे भोसले : साहित्य आ ण समीक्षा	ईश्वर सोमनाथे
२५.मराठी नाट्यकोश	संपा. व. भा. देशपांडे
२६.मराठी नाटक आ ण रंगभूमी(स्वातंत्र्योत्तर काळ)	व. भा. देशपांडे
२७.अश्रूंची झाली फुले - आकलन आ ण आस्वाद	डॉ. कल्पना बोरकर आ ण इतर
२८. वदर्भातील रंगकर्मी	प्रतिभा कुळकर्णी
२९. वदर्भातील नाटककार	प्रतिभा कुळकर्णी

कंवा

1T3(C) : कथा (वशेष वाङ्मयप्रकार)

घटक -1

कथा वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप

कथेचे घटक

कथेचे आशयतत्त्व व अ भव्यक्तिरूप

मराठी कथेची ऐतिहासक जडणघडण

घटक -2

तलावातील चांदणे : गंगाधर गाडगीळ

काजळमाया : जी. ए. कुळकर्णी

घटक -3

जेव्हा मी जात चोरली होती : बाबूराव बागुल

काळ्या सूर्याखालच्या गोष्टी (निवडक कमल देसाई) : संपा. संजय आर्वीकर

घटक - 4

फनिक्सच्या राखेतून उठला मोर : जयंत पवार

आलोक : आसाराम लोमटे

संदर्भ ग्रंथ

- १.साहित्य : अध्यापन आ ण प्रकार संपा. श्री. पु. भागवत आ ण इतर
- २.मराठी कथासाहित्य म. ना. अदवंत
- ३.मराठीतील काही कथाकार म. ना. अदवंत
- ४.मराठी कथा : स्वरूप व आस्वाद दा. व. कुळकर्णी
- ५.मराठी कथा : उद्गम आ ण वकास इंदुमती शेवडे
- ६.मराठीतील कथारूपे रा. ग. जाधव
- ७.मराठीतील कथनरूपे वसंत आबाजी डहाके
- ८.कथा : संकल्पना आ ण समीक्षा सुधा जोशी
- ९.मराठी द लत कथा अ वनाश डोळस
- १०.द लत कथा : उद्गम आ ण वकास प्रकाश खरात
- ११.द लत कथा : निर्मती आ ण समीक्षा छाया निकम
- १२.ग्रामीण कथा : स्वरूप आ ण वकास वासुदेव मुलाटे
- १३.जी. ए. कुळकर्णीच्या कथा : एक अन्वयार्थ धों. व. देशपांडे
- १४.जीएंच्या महाकथा द. भ. कुळकर्णी
- १५.जी. ए. जीवनदृष्टी आ ण प्रतिमासृष्टी स. त्र्यं. कुल्ली
- १६.लघुकथा शं. ह. देशपांडे
- १७.लघुकथालेखन : मंत्र आ ण तंत्र ना. सी. फडके
- १८.सहा कथाकार संपा. भालचंद्र फडके
- १९.स्त्रियांची नवकथा : वाटा आ ण वळणे मंगला वरखेडे
- २०.स्त्रियांचे कथालेखन संपा. अरुणा ढेरे

1T4(A) : संत ज्ञानेश्वर (वशेष ग्रंथकार)

घटक -1

वशेष ग्रंथकाराचा अभ्यास : संकल्पना व स्वरूप
लेखकाचे व्यक्तिमत्व व साहित्यनिर्मती :परस्परसंबंध
यादवकालीन महाराष्ट्रीय सामाजिक, सांस्कृतिक व धार्मिक पर्यावरण

संत ज्ञानेश्वर यांचे जीवनचरित्र व व्यक्तित्वाची जडणघडण

घटक -2

ज्ञानेश्वरी – अध्याय पहिला (शासकीय राजवाडे प्रत)

ज्ञानेश्वरी –अध्याय अठरावा (शासकीय राजवाडे प्रत)

घटक -3

चांगदेव पासष्टी

अमृतानुभव

घटक -4

हरिपाठ

ज्ञानेश्वरांचे अभंग

संदर्भ ग्रंथ

- १.श्रीज्ञानदेव : चरित्रात्मक निबंध मा. दा. आळतेकर
- २.ज्ञानेश्वरी : अंतरंग अनु. कृ. वे. गर्जेद्रगडकर
- ३.श्रीज्ञानदेव : चरित्र ग्रंथ व तत्त्वज्ञान शं. वा. दांडेकर
- ४.ज्ञानदेव आ ण नामदेव शं. दा. पेंडसे
- ५.ज्ञानदेव आ ण ज्ञानदेवी संपा. रा. चं. ढेरे
- ६.मराठी क वता : जुनी आ ण नवी वा. ल. कुळकर्णी
- ७.ज्ञानेश्वरांचे तत्त्वज्ञान शं. दा. पेंडसे
- ८.ज्ञानेश्वर चरित्र आ ण संशोधन रा. ग हर्षे
- ९.श्रीज्ञानदेवदर्शन संपा. ब. स. येरकुंटवार
- १०.ज्ञानेश्वरी-प्रबोध संपा. शंकर अभ्यंकर
- ११.ज्ञानेश्वरी : स्वरूप, तत्त्वज्ञान आ ण काव्य म. वा. धोंड
- १२.श्रीज्ञानेश्वरदर्शन : भाग १ व भाग २ संपा. न. बा. देशमुख
- १३.ज्ञानदेवांचे व्यक्तिमत्व सुशीला पाटील
- १४.ज्ञानेश्वरीतील शकवण श्री. मा. कुळकर्णी
- १५.ज्ञानेश्वरांचे श्रोतृसंवाद द. भ. कुळकर्णी
- १६.ज्ञानदेवांचे व्यक्तिमत्व सुशीला पाटील

१७.ज्ञानेश्वरीतील शकवण	श्री. मा. कुळकर्णी
१८.ज्ञानेश्वरांचे श्रोतृसंवाद	द. भ. कुळकर्णी
१९.ज्ञानेश्वरांची जीवननिष्ठा	गं. बा. सरदार
२०.आठव ज्ञानदेवांचा, ज्ञानदेवीचा	यू. म. पठाण

कंवा

1T4(B) : व. वा. शरवाडकर (वशेष ग्रंथकार)

घटक – 1

वशेष ग्रंथकाराचा अभ्यास : संकल्पना व स्वरूप

लेखकाचे व्यक्तिमत्व व साहित्यनिर्मती : परस्परसंबंध

स्वातंत्र्यकालीन व स्वातंत्र्योत्तर काळातील महाराष्ट्रीय सामाजिक, सांस्कृतिक व धार्मिक पर्यावरण

व. वा. शरवाडकर यांचे जीवनचरित्र व व्यक्तित्वाची जडणघडण

घटक – 2

वशाखा (क वतासंग्रह)

प्रवासी पक्षी (क वतासंग्रह)

घटक -3

नटसम्राट (नाटक)

जान्हवी (कादंबरी)

घटक – 4

कुसुमाग्रजांच्या बारा कथा (कुसुमाग्रज) संपा. बा. वा. दातार

वराम चन्हे (ल लतनिबंध)

संदर्भ ग्रंथ

१.कुसुमाग्रजांची नाटके

शोभना देशमुख

२.क वता कुसुमाग्रजांची

अक्षयकुमार काळे

३.कुसुमाग्रज : साहित्य समीक्षा

संपा. ग. व. अकोलकर, बा. वा. दातार

४.गर्जा जयजयकार : एक जागरण

संपा. उषा देशमुख

५.नटसम्राट समीक्षा	संपा. गो. तु. पाटील
६.कुसुमाग्रज : साहित्यदर्शन	उषा देशमुख
७ व. वा. शरवाडकरांची नाट्यसृष्टी	वशाखा संजय कांबळे
८.कुसुमाग्रजांच्या क वतेचा उगम आ ण वकास	द. दि. पुंडे
९.कुसुमाग्रज शरवाडकर : एक शोध	द. दि. पुंडे
१०.कुसुमाग्रज गौरव	माधव गडकरी
११.तो प्रवास सुंदर होता	के. रं. शरवाडकर
१२.वाटेवरच्या सावल्या	व. वा. शरवाडकर
१३.प्रद क्षणा खंड १, २	संपा. अनिरुद्ध कुळकर्णी, कॉन्टिनेंटल
१४.प्रकाश साहित्यसंस्कृतीच्या प्रकाशवाटा	यशवंत मनोहर
१६.अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन	अक्षयकुमार काळे
१७.मराठी नाटक : नव्या दिशा नवी वळणे	तारा भवाळकर
१८.लघुनिबंध ते मुक्तगद्य	संपा. व. शं चौगुले

कंवा

1T4(C) : विशेष ग्रंथकार : नामदेव ढसाळ

घटक – 1

विशेष ग्रंथकाराचा अभ्यास : संकल्पना व स्वरूप

लेखकाचे व्यक्तिमत्त्व व साहित्यनिर्मिती : परस्परसंबंध

साठोत्तरी कालखंडातील महाराष्ट्रीय सामाजिक, सांस्कृतिक व धार्मिक पर्यावरण

नामदेव ढसाळ यांचे जीवनचरित्र व व्यक्तित्वाची जडणघडण

घटक – 2

गोल पठा (क वतासंग्रह)

मी मारले सूर्याच्या रथाचे सात घोडे (क वतासंग्रह)

घटक -3

हाडकी हाडवळा (कादंबरी)

निगेटिव्ह स्पेस (कादंबरी)

घटक – 4

आंधळे शतक (वैचारिक)

सर्व काही समष्टीसाठी (वैचारिक)

संदर्भ ग्रंथ

- १.मी भयंकराच्या दरवाज्यात उभा आहे (नामदेव ढसाळ यांची क वता) संपा – प्रज्ञा पवार
२. चंध्यांची देवी आ ण इतर क वता (नामदेव ढसाळ यांची क वता) संपा. प्रभा गणोरकर
- ३.द लत क वता व द लत क वतेचे सौंदर्यशास्त्र म. सु. पाटील
- ४.क वतारती वजया राजाध्यक्ष
- ५.काव्यप्रतीती वसंत आबाजी डहाके
- ६.लघुपत्रिकेतील क वता कशोर सानप
- ७.द लत क वता : नवे प्रवाह महेंद्र भवरे
- ८.मराठी क वता : नवी वळणे प्रकाश केजकर देशपांडे
- ९.नामदेव ढसाळांची क वता : स्वरूप आ ण आकलन वलास तायडे
- १०.अनुष्ठुभ – नामदेव ढसाळ वशेषांक (जुलै-ऑगस्ट १९९७) संपा. सतीश काळसेकर, प्रज्ञा लोखंडे
- ११.युगवाणी –नामदेव ढसाळ वशेषांक (जाने-जून २०१४) संपा. अजय देशपांडे
- १२.द लत साहित्य : वेदना आ ण वद्रोह भालचंद्र फडके
- १३.निळी पहाट रा. ग. जाधव
- १४.आंबेडकरवादी मराठी साहित्य यशवंत मनोहर
- १५.द लत कादंबरीची अ भनव वाटचाल सुशीला ढगे
- १६.द लत कादंबरी नंदा मेश्राम
- १७.गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी संपा. वलास खोले

सत्र II

2T1 : आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास

घटक - 1

आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

अव्वल इंग्रजी कालखंडातील राजकीय- सामाजिक-सांस्कृतिक स्थित्यंतरांचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव

अव्वल इंग्रजी कालखंडातील आधुनिक मराठी साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया

अव्वल इंग्रजी कालखंडातील मराठी साहित्य : स्वरूप व आशयसूत्रे

अव्वल इंग्रजी कालखंडातील महाराष्ट्रीय प्रबोधनपर्व आणि आधुनिक मराठी साहित्याची जडणघडण

घटक -2

मराठी नियतकालिके व त्यातील वाङ्मयाचे स्वरूप

मराठी निबंधवाङ्मय : स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर मराठी निबंधवाङ्मयाचा व वध टप्प्यांतील इतिहास

मराठी निबंधवाङ्मयाचे प्रकार व त्यांची जडणघडण

मराठी कवता : स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर मराठी कवतेचा स्थूल इतिहास

मराठी कवतेतील व वध प्रवृत्ती व प्रवाहांची जडणघडण

घटक -3

मराठी कादंबरी : स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर मराठी कादंबरीचा स्थूल इतिहास

मराठी कादंबरीतील व वध प्रवृत्ती व प्रवाहांची जडणघडण

मराठी नाटक : स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर मराठी नाटकांचा स्थूल इतिहास

मराठी नाटकातील व वध प्रवृत्ती व प्रवाहांची जडणघडण

मराठी कथा : स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर मराठी कथेचा स्थूल इतिहास

मराठी कवतेतील व वध प्रवृत्ती व प्रवाहांची जडणघडण

घटक -4

गांधीवादी मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

मार्क्सवादी मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

आंबेडकरवादी मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

स्त्रीवादी मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

ग्रामीण मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

आदिवासी मराठी साहित्य : स्थूल इतिहास

संदर्भ ग्रंथ

- १.आधुनिक मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी गो. म. कुळकर्णी
२. मराठी गद्याची पूर्वपीठिका गं. बा. सरदार
- ३.आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड १, २ अ. ना. देशपांडे
- ४.आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड ४, ५, ६ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
- ५.प्रद क्षणा : खंड १,२ कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
- ६.मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप संपा. गो. मा. पवार, म. द. हातकणंगलेकर
- ७.मराठी कथा : उद्गम आ ण विकास इंदुमती शेवडे
- ८.मराठी वाङ्मयाचा ववेचक इतिहास : अर्वाचीन काल प्र. न. जोशी
- ९.मराठी कादंबरी : पहिले शतक कुसुमावती देशपांडे
- १०.मराठी क वता : स्वरूप आ ण ववेचन नि शकांत ठकार
- ११.अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन अक्षयकुमार काळे
- १२.माक्सवाद आ ण मराठी साहित्य व. स. जोग
- १३.मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास रा. के. लेले
- १४.मराठी वाङ्मयाचा अ भनव इतिहास संपा. गं. दे. खानोलकर
- १५.स्वातंत्र्योत्तर मराठी क वता संपा. सुषमा करोगल
- १६.वाङ्मयेतिहासाची कल्पना संपा. द. दि. पुंडे
- १७.अर्वाचीन मराठी वाङ्मयसेवक : भाग १ ते ७ संपा. गं. दे. खानोलकर
- १८.अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी सदा कऱ्हाडे
- १९.मराठी भाषा आ ण साहित्य व. भा. देशपांडे, स्नेहल तावरे
- २०.मराठी प्रादे शक कादंबरी : तंत्र आ ण स्वरूप मदन कुळकर्णी
- २१.आंबेडकरवादी मराठी साहित्य यशवंत मनोहर
- २२.माक्सवाद आ ण मराठी साहित्य व. स. जोग
- २३.गांधीवाद आ ण मराठी साहित्य गो. म. कुळकर्णी
- २४.स्त्रीवाद आ ण मराठी साहित्य वंदना महाजन
- २५.द लत साहित्य : वेदना आ ण वद्रोह भालचंद्र फडके
- २६.द लत साहित्य : सद्धांत आ ण स्वरूप यशवंत मनोहर
- २७.आजचे मराठी साहित्य संपा. आशा सावदेकर आ ण इतर
- २८.मराठी टीका संपा. वसंत दावतर
- २९.नवसमीक्षा : काही वचारप्रवाह संपा. गो. म. कुलकर्णी

- ३०.मराठी साहित्य : इतिहास आ ण संस्कृती वसंत आबाजी डहाके
 ३१.समीक्षेतील नव्या संकल्पना संपा. मनोहर जाधव
 ३२.समकालीन मराठी साहित्य : प्रवृत्ती आ ण प्रवाह संपा. मदन धनकर आ ण इतर
 ३३.मराठी वाङ्मय : स्वातंत्र्योत्तर संदर्भ रा. ग. जाधव
 ३४.नववाङ्मयीन प्रवृत्ती व प्रमेये रा. ग. जाधव
 ३५.मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी सदा कऱ्हाडे
 ३६.निवडक युगवाणी : भाग १, भाग २ संपा. वामन तेलंग
 ३७.जागतिकीकरण, समाज आ ण मराठी साहित्य संपा. रवींद्र शोभणे
 ३८.नव्वदोतर मराठी साहित्य चंतन पद्माकर तामगाडगे
-

2T2 : आधुनिक क वता

घटक -1

आधुनिक मराठी क वता : निर्मती व स्वरूप
 आधुनिक मराठी क वतेतील प्रमुख आशयसूत्रे
 आधुनिक मराठी क वतेचे अभ्यक्तिरूप
 आधुनिक मराठी क वतेचे महत्त्वपूर्ण टप्पे व आधुनिक क वतेची ऐतिहासिक जडणघडण

घटक -2

हरपले श्रेय (केशवसुतांची निवडक क वता) : संपादक – रा. श्री. जोग
 फुलराणी (बालकवीची क वता) : संपादक – कुसुमाग्रज, रा. शं. वाळंबे

घटक -3

मर्ढेकरांची क वता : बा. सी. मर्ढेकर
 ग्रामगीता (अध्याय १०, ३९, ४०) : राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

घटक – 4

स्वातंत्र्योत्तर मराठी क वता (१९६१-८०) : संपादक – तु. शं. कुळकर्णी
 उत्थानगुंफा : यशवंत मनोहर

संदर्भ ग्रंथ

१.क वता : संकल्पना, निर्मती आ ण समीक्षा	वसंत पाटणकर
२.काही अर्वाचीन कवी : जा णवा आ ण शैली	सुधीर रसाळ
३.क वता आ ण र सकता	रा. ग. जाधव
४.क वतेची रसतीर्थे	नि शकांत मरजकर
५.अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन	अक्षयकुमार काळे
६.द लत क वता	म. सु. पाटील
७.मराठी क वता आ ण आधुनिकता	यशवंत मनोहर
८.मराठी क वता : स्वरूप आ ण ववेचन	नि शकांत ठकार
९.साठोत्तरी मराठी क वता व कवी	रा. ग जाधव
१०.बालकवींची क वता : एक रसास्वाद	वा. पु. गंडे
११.स्वातंत्र्योत्तर मराठी क वता	संपा. सुषमा करोगल
१२.क वता आ ण प्रतिमा	सुधीर रसाळ
१३.रसग्रहण : कला आ ण स्वरूप	गो. म. कुलकर्णी
१४.मराठी काव्याचे मानदंड : भाग १ व २	स. रा. गाडगीळ
१५.गीतकाव्य	वसंत दावतर
१६.दोन परंपरा	द. भ. कुळकर्णी
१७.क वते वषयी	संपा. वसंत आबाजी डहाके
१८.केशवसुत समीक्षा	संपा. नाडकर्णी आ ण इतर
१९.गो वंदाग्रज समीक्षा	अक्षयकुमार काळे
२०.बालकवींचे काव्य वश्व	म. सु. पाटील
२१. बालकवींची क वता : तीन संदर्भ	रमेश तेंडुलकर
२२.मर्ढेकरांची क वता : एक अभ्यास	धों. व. देशपांडे
२३.मर्ढेकरांची क वता :आकलन, आस्वाद आ ण च कत्सा	अक्षयकुमार काळे
२४.मर्ढेकरांची क वता : स्वरूप आ ण संदर्भ -खंड १ व २	वजया राजाध्यक्ष
२५.तरीही येतो वास फुलांना	म. वा. धोंड
२६.उत्थानगुंफा : आकलनाचे आलेख	संपा. अरुणा देशमुख
२७.अर्वाचीन मराठी काव्यमीमांसा	संपा.राजेंद्र नाईकवाडे आ ण इतर
२८.राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज : व्यक्ती आ ण वाङ्मय	संपा. अक्षयकुमार काळे
२९.मराठी क वता : परंपरा आ ण दर्शन	संपा. रवींद्र शोभणे

2T3(A) : निबंधवाङ्मय

घटक - 1

निबंध : संकल्पना, स्वरूप व घटकतत्त्वे

ल लत निबंध व वैचारिक निबंध : वर्गीकरणाची तत्त्वे

ल लत निबंधाची वाटचाल

वैचारिक निबंधाची वाटचाल

घटक -2

लोकहितवादींची शतपत्रे : संपादक - पु. ग. सहस्त्रबुद्धे

लोकमान्य टिळक लेखसंग्रह : संपादक - तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी

घटक -3

स्त्रियांचे मराठीतील निबंधलेखन (निबंधक्रमांक २६ ते ५०) : संपादक वद्युत भागवत

दीपमाळ : कुसुमावती देशपांडे

घटक -4

मृगजळाचे बांधकाम : ग्रेस

छायाबन : केशव मेश्राम

संदर्भ ग्रंथ

१.निबंध : शास्त्र व कला

प्र. न. जोशी

२.मराठी निबंध-लघुनिबंध : स्वरूप ववेचन

व. पा. देऊळगावकर, चंद्रकांत देऊळगावकर

३.मराठी निबंधाची वाटचाल

शं. गो. तुळपुळे

४.अर्वाचीन मराठी गद्याची पूर्वपीठिका

गं. बा. सरदार

५.वाङ्मयीन निबंधलेखन

रा. ग. जाधव

६.मराठी निबंध : स्वरूप

गरीश मोरे

७.मराठीतील ल लत गद्य : वचार आ ण वस्तार (अक्षरयात्रा २०११-१२) संपा. उज्ज्वला मेंहेदळे

८.प्रद क्षणा : खंड १, २

संपा. अनिरुद्ध कुळकर्णी कॉन्टिनेंटल प्रकाशन

९.मराठी निबंध

म. व. फाटक

१०.मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४, ५, ६, ७ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे

११. लघुनिबंध आ ण लघुनिबंधकार

भवाजी परब

१२. आजचे निबंध

म. व. फाटक, ज. के. रानडे

कंवा

2T3(B) : ल लतगद्यप्रकार

घटक -1

ल लतगद्य : संकल्पना व स्वरूप

ल लतगद्यप्रकारांचे (प्रवासवर्णने, वनोदपर वाङ्मय, व्यक्ति चित्रे व शब्द चित्रे, आठवणी व अनुभव, लघुनिबंध, ल लतनिबंध) अंतरंग

ल लतगद्यलेखनाची आशयगत व अ भव्यक्तिपर वै वध्यपूर्णता

प्रवासवर्णनपर लेखन, वनोदपर वाङ्मय, शब्द चित्रे -व्यक्ति चित्रे या ल लतगद्यप्रकारांची ऐतिहासक जडणघडण

घटक - 2

धुक्यातून लाल ताऱ्याकडे : अनंत काणेकर

वाटचाल : रा. भ. जोशी

घटक -3

एरंडाचे गुऱ्हाड : चं. व. जोशी

हसवणूक : पु. ल. देशपांडे

घटक -4

पांढरे केस, हिरवी मने : व. द. घाटे

आठवणींतले आंगण : अरुणा ढेरे

संदर्भ ग्रंथ

१. ल लत गद्याचे तात्त्विक स्वरूप आ ण मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास आनंद यादव

२. ल लत साहित्यातील आकृतिबंधाची जडणघडण मधु कुलकर्णी

३. मराठी प्रवासवर्णने वसंत सावंत

४. वनोद : तत्व आ ण स्वरूप गो. मा. पवार

५.मराठी वनोद	उषा कुलकर्णी
६. वनोद तत्त्वज्ञान	बाळ गाडगीळ
७.हास्य वनोदमीमांसा	न. चं. केळकर
८. वनोद : एक आख्यान	अ. वा. वर्ती
९.परिहास	शामराव ओक
१०.प्रद क्षणा : खंड १, २	संपा. अनिरुद्ध कुलकर्णी
११.गद्यप्रासाद	संपा. म. ना. अदवंत, भीमराव कुलकर्णी
१२.मराठीतील ल लत गद्य :	वचार आ ण वस्तार (अक्षरयात्रा २०११-१२) संपा. उज्ज्वला मेंहेदळे
१३.आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास :	खंड २ अ. ना. देशपांडे
१४.रमेश मंत्री यांची प्रवासवर्णने	प्रेमा चोपडे-लेकुरवाळे

कंवा

2T3(C) : वैचारिक साहित्य

घटक – 1

वैचारिक साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

वैचारिक साहित्यामागील तात्त्विक भू मका

मराठी वैचारिक साहित्याचा उगम : कारणमीमांसा

वैचारिक साहित्यनि र्मतीची उद्दिष्ट्ये

एको णसाठ्या शतकातील प्रबोधनपर्व आ ण मराठी वैचारिक साहित्य

घटक – 2

वसाठ्या शतकातील सामाजिक-सांस्कृतिक चळवळी आ ण मराठी वैचारिक साहित्य : अनुबंध

महाराष्ट्रातील सामाजिक-सांस्कृतिक परिवर्तनामध्ये मराठी वैचारिक साहित्याचे स्थान

मराठी वैचारिक साहित्यातील आशयसूत्रे

मराठी वैचारिक साहित्याचे अ भव्यव्यक्तिरूप

मराठी वैचारिक साहित्याची ऐतिहा सक जडणघडण

घटक – 3

प्रबोधनाचा पूर्वरंग (महात्मा फुले) – संपादक – ल. रा. न सराबादकर
नव्या युगाची स्पंदने (गं. बा. सरदार) : संपादक - प्र. चं. शेजवलकर

घटक – 4

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे बहिष्कृत भारतातील अग्रलेख (लेख १ ते १६) – संपादक रत्नाकर गणवीर
धर्म, जात, वर्ग आ ण परिवर्तनाच्या दिशा - गो वंद पानसरे

संदर्भ ग्रंथ

१. रा. के. लेले मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास
२. परंपरा आ ण आधुनिकता संपा राजेंद्र व्होरा
३. निबंधसंग्रह (गोपाळ हरी देशमुख यांचे निबंध) संपा. अ. का. प्रयोळकर
४. आधुनिक मराठी गद्याचा पायाभूत अभ्यास संपा. वासुदेव मुलाटे आ ण इतर
५. लोकहितवादी : काल आ ण कर्तृत्व निर्मलकुमार फडकुले
६. महाराष्ट्र परिचय जावडेकर व अन्य
७. महात्मा फुले : शोधाच्या नव्या दिशा संपा. हरी नरके
८. महात्मा फुले : व्यक्ती आ ण वचार गं. बा. सरदार
९. फुले – आंबेडकर : शोध आ ण बोध भालचंद्र फडके
१०. आधुनिकता आ ण परंपरा संपा. राजेंद्र व्होरा
११. आधुनिक भारत शं. द. जावडेकर
१२. महाराष्ट्राचा वकास न लनी पंडित
१३. अपूर्ण क्रांती रा. भा. पाटणकर
१४. गांधीवाद आ ण आधुनिक मराठी साहित्य द. दि. पुंडे
१५. मार्क्सवाद आ ण मराठी साहित्य व. स. जोग
१६. आंबेडकरवादी मराठी साहित्य यशवंत मनोहर
१७. स्त्रीवाद आ ण मराठी साहित्य वंदना महाजन
१८. वसावे शतक आ ण भारतातील समता वचार भा. ल. भोळे
१९. वसाव्या शतकातील महाराष्ट्र खंड १ ते ८ य. दि. फडके
२०. महात्मा फुले भा. ल. भोळे
२१. मूल्यवेध गंगाधर पानतावणे
२२. वचारसंघर्ष यशवंत मनोहर

२३.द लत वैचारिक वाङ्मय	गंगाधर पानतावणे
२४.डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आ ण द लत वैचारिक वाङ्मय नीलकंठ शेरे	
२५.आधुनिक मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	गो. म. कुळकर्णी
२६.आधुनिकता आ ण परंपरा	संपा. राजेंद्र व्होरा
२७.पत्रकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	गंगाधर पानतावणे
२८.निबंधकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	यशवंत मनोहर
२९.डॉ. आंबेडकरांची पत्रकारिता	सुखराम हिवराळे
३०.मराठी साहित्यातील ववेकवाद	शैलेंद्र लेंडे
३१.नवरात्र	अशोक चौसाळकर
३२.आंबेडकरी वैचारिक लेखन आ ण जागतिकीकरण	युवराज मानकर

2T4(A) : साहित्यसमीक्षा

घटक – 1

समीक्षा : संकल्पना व स्वरूप

समीक्षेचे प्रयोजन व उद्दिष्ट्ये

समीक्षेचे कार्य

साहित्यसमीक्षा व्यवहार व प्र क्रया : वाचन, आकलन, आस्वादन व मूल्यमापन यांचे स्थान

समीक्षा, सर्जनशीलता व संशोधन : परस्परसंबंध

घटक – 2

समीक्षेच्या पद्धती व त्यांची वै वध्यपूर्णता :

आस्वादक समीक्षापद्धती

सौंदर्यशास्त्रीय समीक्षापद्धती

मानसशास्त्रीय समीक्षापद्धती

चरित्रात्मक समीक्षापद्धती

ऐतिहासिक समीक्षापद्धती

घटक -3

वचारप्रणालींच्या दृष्टीतून समीक्षेच्या पद्धती :

समाजशास्त्रीय समीक्षापद्धती

माक्सवादी समीक्षापद्धती
स्त्रीवादी समीक्षापद्धती
आंबेडकरवादी समीक्षापद्धती
देशीवादी समीक्षापद्धती

घटक – 4

उत्तम समीक्षेचे गुण वशेष
समीक्षेमध्ये पाळावयाची पथ्ये
मराठी समीक्षेची स्वातंत्र्यपूर्व काळखंडातील वाटचाल
मराठी समीक्षेची स्वातंत्र्योत्तर काळखंडातील वाटचाल

संदर्भ ग्रंथ

१.आधुनिक समीक्षा सद्धांत	म लंद मालशे, अशोक जोशी
२.समीक्षेची नवी रूपे	गंगाधर पाटील
३. वसाव्या शतकातील मराठी समीक्षा	संपा. वलास खोले
४.शैलीवैज्ञानिक समीक्षा	रमेश धोंगडे
५.रसास्वाद : वाङ्मय आ ण कला	माधव आचवल
६.रसग्रहण : कला आ ण स्वरूप	गो. म. कुळकर्णी
७.नवसमीक्षा : काही वचारप्रवाह	संपा. गो. म. कुळकर्णी
८.वाङ्मयीन रसास्वाद	भीमराव कुळकर्णी
९.साहित्याचे तत्त्वज्ञान	व. ना. ढवळे
१०.संहितासमीक्षा आ ण पारिभा षक संज्ञा	वसंत दावतर
११.मराठी टीका	संपा. वसंत दावतर
१२.आत्मलक्ष्यी समीक्षा	रमेश धोंगडे
१३.टीका ववेक	श्री. के. क्षीरसागर
१४.साठोतरी मराठी समीक्षा	केशव सद्दे
१५.देशीयता ते जागतिकीकरण	मदन कुळकर्णी
१६.समीक्षेतील नव्या संकल्पना	मनोहर जाधव

कंवा

2T4(B) : संशोधनशास्त्र

घटक – 1

संशोधन : संकल्पना व स्वरूप

संशोधनाचे हेतू व प्रयोजन

संशोधनाची आवश्यकता

उत्तम संशोधकाचे गुण वशेष

संशोधनाची प्र क्रया

घटक – 2

संशोधनाचे प्रकार व व्याप्ती – वज्ञान संशोधन, सामाजिक संशोधन, भा षक संशोधन, साहित्य व कला संशोधन

भाषा क्षेत्रातील संशोधनाचे स्वरूप

वाङ्मय क्षेत्रातील संशोधनाचे स्वरूप

वाङ्मय संशोधनाच्या व वध पद्धती

वाङ्मय संशोधनाची साधने -पुस्तके,नियतका लके, कोशवाङ्मय, सू चवाङ्मय, हस्त ल खते, शलालेख, ताम्रपट इत्यादि

घटक -3

वाङ्मय संशोधनाची अभ्यासक्षेत्रे :

साहित्यकृतीनिष्ठ संशोधन

साहित्यप्रकारनिष्ठ संशोधन

लेखकनिष्ठ संशोधन

कालखंडनिष्ठ संशोधन

भा षक संशोधन

लोकसाहित्य वषयक संशोधन

तौलनिक साहित्याभ्यास

घटक – 4

संशोधन आराखड्याचे लेखन व प्रारूपाची मांडणी :

संशोधन समस्या व समस्येची मांडणी

संशोधनाची उद्दिष्ट्ये

संशोधनाचे गृहितक

संशोधन सामग्री व साधने
संशोधनाची अभ्यासपद्धती
संदर्भ सूची, परि शष्टे

संदर्भ ग्रंथ

- १.शोध वज्ञानकोश दु. का. संत
- २.वाङ्मयीन संज्ञा-संकल्पना कोश संपा. वसंत आबाजी डहाके व इतर
- ३.सामाजिक संशोधन पद्धती पु. ल. भांडारकर
- ४.मराठी साहित्य संशोधन : स्वरूप आ ण दिशा श. रा. राणे
- ५.शोधनिबंधाची लेखनपद्धती स. गं. मालशे
- ६.प्रबंध कसा लहावा ? जयंत वेलणकर
- ७.सामाजिक शास्त्रांची संशोधन प्रणाली वजय जरारे
- ८.संशोधन पद्धती : प्र क्रया आ ण अंतरंग दु. का. संत
- ९.वाङ्मयीन वद्वता दु. का. संत
- १०.भाषा व साहित्य संशोधन : खंड १,२,३ संपा. वसंत जोशी आ ण इतर
- ११.मराठी संशोधन वद्व्या उषा देशमुख
- १२.साहित्यशोधणी उषा देशमुख
- १३.संशोधन : सद्धांत आ ण पद्धती संपा. सु. रा. चुनेकर
- १४.मराठी प्रबंध सूची व. व. कुलकर्णी
- १५.संशोधन : सद्धांत आ ण पद्धती सदा कऱ्हाडे
- १६.संशोधनाची क्षेत्रे आ ण पद्धती जयश्री पाटणकर

कंवा

2T4(C) पाश्चात्य साहित्य सद्धांत

घटक -1

पाश्चात्य साहित्यशास्त्राचे स्थूल स्वरूप
प्लेटोचा काव्यासंबंधीचा वचार

ऍरिस्टाटलकी काव्य वषयक भू मका

अनुकृतीचा सद्धांत

कॅथा र्ससचा सद्धांत

घटक -2

क्रोचे यांचा साहित्य वचार

कोलरिज यांचा साहित्य वचार

कांटचा साहित्य वचार

व लयम वर्डस्वर्थ यांचा साहित्य वचार

आय. ए. रिचर्ड्स यांचा साहित्य वचार

टी. एस .इ लयट यांचा साहित्य वचार

घटक -3

अ भजातवाद : साहित्य सद्धांत

सौंदर्यवाद : साहित्य सद्धांत

अस्तित्ववाद : साहित्य सद्धांत

वास्तववाद : साहित्य सद्धांत

घटक – 4

माक्सवादी व उत्तर-माक्सवादी पाश्चात्य साहित्य सद्धांत

आधुनिकतावादी व उत्तर- आधुनिकतावादी पाश्चात्य साहित्य सद्धांत

संरचनावादी व उत्तर-संरचनावादी पाश्चात्य साहित्य सद्धांत

संदर्भ ग्रंथ

१.आधुनिक साहित्य सद्धांत	म लंद मालशे, अशोक जोशी
२.साहित्य – सद्धांत (अनुवाद)	स. गं. मालशे
३.माक्सवाद - उत्तर माक्सवाद	अशोक चौसाळकर
४.पाश्चात्य साहित्यशास्त्र : सद्धांत आ ण संकल्पना सुरेश धायगुडे	
५.ऍरिस्टाटलचे काव्यशास्त्र	गो. व. करंदीकर
६.क्रोचेचे सौंदर्यशास्त्र : एक भाष्य	रा. भा. पाटणकर
७.कांटची सौंदर्यमीमांसा	रा. भा. पाटणकर
८.कलेची मूलतत्त्वे	अनु. स. गं. मालशे, म लंद मालशे

९.समीक्षेतील नव्या संकल्पना	संपा. मनोहर जाधव
१०.संरचनावाद, उत्तर –संरचनावाद व प्राच्य काव्यशास्त्र	गोपीचंद नारंग
११.पाश्चात्य काव्यशास्त्र	वजयपाल संह
१२.पाश्चात्य काव्यशास्त्र	निर्मला जैन
१३.पश्चिमी साहित्य चंतन की परंपरा	निर्मला जैन

एम. ए. भाग 2

सत्र III

3T1 : मध्ययुगीन क वता

घटक - 1

मध्ययुगीन मराठी क वतेचे स्वरूप
मध्ययुगीन मराठी क वतेचे आशयतत्व
मध्ययुगीन मराठी क वतेचे अ भव्यक्तिरूप
मध्ययुगीन मराठी क वतेची जडणघडण
मध्ययुगीन मराठी क वतेतील प्रवाह

घटक – 2

ज्ञानेश्वरी : अध्याय पहिला
महाद्वाराच्या पायरीशी : संपादक – हेमंत इनामदार

घटक – 3

तुकारामदर्शन : संपादक – गं. बा. सरदार
मनाचे श्लोक : संत रामदास

घटक - 4

दमयंती स्वयंवर – रघुनाथपं डत : संपादक – अ. का. प्रयोळकर
पैंजण : संपादक – म. ना. अदवंत

संदर्भ ग्रंथ

- १.महाराष्ट्र सारस्वत : खंड १, २ व. ल. भावे, शं. गो. तुळपुळे
- २.प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : खंड १ ते ७ अ. ना. देशपांडे
- ३.प्राचीन वाङ्मयकोश : प्राचीन खंड स्नातकोत्तर मराठी वभाग, नागपूर वद्यापीठ
- ४.महाराष्ट्रातील पाच संप्रदाय पं. रा. मोकाशी
- ५.प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप ह. श्री. शेणोलीकर
- ६.ज्ञानदेव आ ण ज्ञानदेवी संपा. रा. चं. ढेरे
- ७.मराठी क वता : जुनी आ ण नवी वा. ल. कुळकर्णी
- ८.संत कवयित्री इंदुमती शेवडे
- ९.ओवी ते लावणी श्री. रं. कुलकर्णी
- १०.संत, पंत आ ण तंत श्री. म. माटे
- ११.संतकाव्य समालोचन गं. ब. ग्रामोपाध्ये
- १२.मराठी आख्यान क वता गं. ब. ग्रामोपाध्ये
- १३.पुन्हा तुकाराम संपा. दि. पु. चत्रे
- १४.प्राचीन मराठीच्या नवधारा रा. चं. ढेरे
- १५.संतकवी तुकाराम : एक चंतन निर्मलकुमार फडकुले
- १६.प्राचीन मराठी क वपंचक द. सी. पंगू
- १७.एकनाथदर्शन संपा. हे. व. इनामदार
- १८.मध्ययुगीन मराठी साहित्य : एक पुनर्वचार श्री. रं. कुलकर्णी
- १९.प्राचीन मराठीची नवधारा रा. चं. ढेरे
- २०.मराठी आख्यान क वता गं. ब. ग्रामोपाध्ये
- २१.महाकाव्य : स्वरूप आ ण समीक्षा द. भ. कुळकर्णी
- २२.मराठी साहित्याचे आदिबंध उषा देशमुख
- २३.पाच भक्तिसंप्रदाय र. रा. गोसावी
- २४.भागवतोत्तम संत एकनाथ शं. दा. पेंडसे
- २५.एकनाथांची भारुडे संपा. मदन कुलकर्णी
- २६.महदंबेचे धवळे संपा. मदन कुळकर्णी

घटक – 1

मराठी भाषेची पूर्वपीठिका

मराठी भाषेची उत्पत्ती

भाषाकुल संकल्पना व मराठी भाषा

मराठी भाषेच्या का लक अवस्था : प्राचीन मराठी, मध्यकालीन मराठी, अर्वाचीन मराठी

घटक – 2

प्रमाण भाषा व बोली : सहसंबंध

मराठीचे भाषक प्रदेश व बोली भूगोल

मराठी प्रमाण भाषा

मराठीच्या प्रमुख बोलींचे भाषक स्वरूप

वदर्भातील मराठी बोलींचे भाषक विशेष : वऱ्हाडी, नागपुरी व झाडीपट्टी बोली

घटक -3

भाषक प्रभावाची संकल्पना व भाषक आदानप्रदान

मराठी भाषेवरील इंग्रजी भाषेचा प्रभाव

मराठी भाषेवरील फार्सी व हिंदी भाषेचा प्रभाव

मराठीवरील द्रवडी भाषांचा प्रभाव

मराठीतील पारिभाषक शब्द

घटक – 4

मराठीची व्याकरणव्यवस्था

शब्दांच्या जाती

वभक्ती वचार

प्रयोग वचार

काळ व लंग वचार

मराठीची प्रमाण लेखनपद्धती

संदर्भ ग्रंथ

१.मराठी भाषेचा आर्थक संसार

अशोक केळकर

२.मराठी प्रमाणभाषेचे स्वरूप

सुहा सनी लद्दू

३.मराठी भाषक अभ्यास : ऐतिहासिक आणि वर्णनात्मक	मु. श्री. कानडे
४.भाषा आणि संस्कृती	ना. गो. कालेलकर
५.झाडीबोली	हरिश्चंद्र बोरकर
६.नागपुरी बोली	वसंत वन्हाडपांडे
७.साहित्याची भाषा	भालचंद्र नेमाडे
८.भाषा : इतिहास व भूगोल	ना. गो. कालेलकर
९.मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास	कृ. पा. कुळकर्णी
१०.यादवकालीन मराठी भाषा	शं. गो. तुळपुळे
११.भाषा : स्वरूप व सौंदर्य	वा. के. लेले
१२.भाषा ववेक	मंगेश वठ्ठल राजाध्यक्ष
१३.मराठीचा शैली वचार	अशोक केळकर, रमेश धोंगडे
१४.भयंकर सुंदर मराठी भाषा	द. दि. पुंडे
१५.मराठी व्याकरण परिचय	राजशेखर हिरेमठ
१६.मराठी शुद्धलेखन प्रदीप	मो. रा. वाळंबे
१७.वैखरी : भाषाव्यवहार	अशोक केळकर
१८.समग्र मराठी व्याकरण	सुधा पेशकर
१९.मराठी व्याकरण आणि लेखन	प्रल्हाद लुलेकर, गोवर्धन मूळक
२०.अनिवार्य मराठी : व्याकरण, लेखन व आकलन	प्रल्हाद लुलेकर, केदार काळवणे

3T3(A) : ग्रामीण साहित्य

घटक – 1

ग्रामीण साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

ग्रामीण साहित्यासंबंधी व वध भूमिका

ग्रामीण साहित्याच्या निर्मितीसंबंधीची कारणमीमांसा

ग्रामीण साहित्याचे प्रेरणारूप

ग्रामजीवन, ग्रामवास्तव, गावगाडा व ग्रामीण साहित्य :अनुबंध

घटक – 2

ग्रामीण साहित्य आणि सामाजिक, सांस्कृतिक चळवळी : परस्परसंबंध

ग्रामीण साहित्यातील प्रमुख आशयसूत्रे

ग्रामीण साहित्याचे भाषक रूप

ग्रामीण साहित्यातील व वध साहित्यप्रकारांची ऐतिहासिक जडणघडण

घटक - 3

बारोमास (कादंबरी) : सदानंद देशमुख

तणकट (कादंबरी) : राजन गवस

घटक - 4

जित्राब (क वतासंग्रह) : संपा. भैरवकुमार

शळान अ धक आठ कथा (कथासंग्रह) : उद्धव शेळके

संदर्भ ग्रंथ

१. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या आनंद यादव
२. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध नागनाथ कोतापल्ले
३. ग्रामीण साहित्य : एक चंतन द. ता. भोसले
४. ग्रामीण कथा वासुदेव मुलाटे
५. मराठी प्रादेशिक कादंबरी : तंत्र व स्वरूप मदन कुलकर्णी
६. साहित्य : ग्रामीण आणि दलत संपा ईश्वर नंदपुरे आणि इतर
७. ग्रामीण वाङ्मयाचा इतिहास चंद्रकुमार नलगे
८. मराठी ग्रामीण कवतेचा इतिहास कैलास सार्वकर
९. नवकथाकार शंकर पाटील यांच्या साहित्याचा चिंतन अभ्यास नागनाथ कोतापल्ले
१०. ग्रामीण साहित्य : एक चंतन द. ता. भोसले
११. ग्रामीण वाङ्मयाचा इतिहास संपा. चंद्रकुमार नलगे
१२. ग्रामीणता : साहित्य आणि वास्तव आनंद यादव
१३. ग्रामीण-दलत साहित्याचा अनुबंध म. सु. पगारे
१४. मराठी ग्रामीण साहित्य : परिसर आणि प्रवाह गो. म. कुलकर्णी
१५. ग्रामीण साहित्य आणि संस्कृती मोहन पाटील
१६. मराठी ग्रामीण कादंबरी रवींद्र ठाकूर
१७. भूमी आणि भूमिका भास्कर चंदन शव
१८. साहित्य : लोक, ग्रामीण आणि दलत खंड २ म. सु. पगारे
१९. ग्रामीण - दलत साहित्य चळवळ आणि समीक्षा मधुकर मोकाशी
२०. ग्रामीण कादंबरी : आकलन आणि वश्लेषण रामचंद्र काळुंखे

कंवा

3T3(B) : आदिवासी साहित्य

घटक – 1

आदिवासी साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

आदिवासी साहित्याची तात्त्विक भू मका

आदिवासी साहित्याच्या नि र्मतीसंबंधीची कारणमीमांसा

आदिवासी साहित्याची प्रेरणा व प्रभावक्षेत्रे

आदिवासी समाज, आदिवासी संस्कृती व आदिवासी साहित्य : परस्परसंबंध

घटक – 2

स्त्रीवादी साहित्यातून घडणारे समाज व संस्कृतिदर्शन

आदिवासी साहित्याची आदिवासी व आदिवासीएतर साहित्यिकांकडून झालेली नि र्मती

आदिवासी साहित्यातील प्रमुख आशयसूत्रे

आदिवासी साहित्याचे भा षक रूप

आदिवासी साहित्यातील व वध साहित्यप्रकारांची ऐतिहा सक जडणघडण

घटक – 3

झेलझपाट (कादंबरी) : मधुकर वाकोडे

वाडा (कादंबरी) : माधव सरकुंडे

घटक – 4

शतकातील आदिवासी क वता (संपादित क वतासंग्रह) : संपादक – वनायक तुमराम

आकांत (कथासंग्रह) : बाबाराव मडावी

संदर्भ ग्रंथ

१.आदिवासी साहित्य : स्वरूप आ ण समीक्षा वनायक तुमराम

२.आदिवासी मराठी साहित्य : एक अभ्यास ज्ञानेश्वर वाल्हेकर

३.आदिवासी साहित्य : दिशा आ ण दर्शन वनायक तुमराम

- ४.आदिवासी साहित्य : शोध आ ण समीक्षा बाबाराव मडावी
 ५.आदिवासी साहित्य : चंतन आ ण च कत्सा तुकाराम रोंगटे
 ६.आदिवासी साहित्य आ ण अस्मितावेध संपा. प्रफुल्ल शलेदार
 ७.आदिवासी उत्थानाचा हाकारा ग. सा. पं डत
 ८.आदिवासी मराठी साहित्य : स्वरूप व समस्या प्रमोद मुनघाटे
 ९.आदिवासी कादंबरी आ ण इतर प्रमोद मुनघाटे
 १०.गोंडवानाचा सांस्कृतिक इतिहास शेषराव मडावी
 ११.आदिवासी बोलू लागला बंडू माधव मोरे
 १२.महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती गो वंद गारे
 १३.आदिवासी साहित्य संमेलन : अध्यक्षीय भाषणे गो वंद गारे
 १४.आदिवासी समस्या आ ण बदलते संदर्भ गो वंद गारे
 १५.आदिवासी प्रश्न आ ण परिवर्तन गो वंद गारे
 १६.आदिवासी चळवळ : स्वरूप आ ण दिशा दीपक गायकवाड
 १७.आदिवासींचे सामाजिक जीवन वलास संगवे
 १८.आदिवासी लोकगीतातील स्त्रीजीवन अलका हिवाळे
 १९.भारतीय आदिवासी गुरुनाथ नालगोंडे
 २०.वैदर्भीय आदिवासी जीवन आ ण संस्कृती शैलजा देवगावकर
 २१.आदिवासी : समाज, संस्कृती आ ण साहित्य संपा. वैजनाथ अनमुलवाड
 २२.आदिवासी लोकसाहित्य : शोध आ ण बोध संजय लोहकरे
 २३.आदिवासी साहित्य : व वधांगी आयाम माहेश्वरी गावीत

कंवा

3T3(C) : वदर्भातील साहित्याचा अभ्यास

घटक – 1

वदर्भ : भौगोलिक क्षेत्र व सामाजिक-सांस्कृतिक इतिहास

वदर्भ : प्राचीन, मध्ययुगीन व अर्वाचीन वाङ्मयीन परंपरा

वदर्भ : लोकसाहित्य व लोकसंस्कृतीची परंपरा

वदर्भ : वन्हाडी, नागपुरी व झाडीपट्टी बोलीभाषा व त्यांचे स्वरूप

वदभ्र : मराठी साहित्यसमीक्षा व संशोधनाची परंपरा
वदभ्र्तील साहित्याची आधुनिक काळातील जडणघडण

घटक - 2

चरेबंद (कादंबरी) : रवींद्र शोभणे
अकसदीचे दाने (कथासंग्रह) : प्रतिमा इंगोले

घटक - 3

क वता वदभ्र्ची (संपादित काव्यसंग्रह) : संपादक - आशा सावदेकर
वन्हाडी मानसं (नाटक) : पुरुषोत्तम दारव्हेकर

घटक - 4

तारकांचे गाणे (ल लतनिबंध) : राम शेवाळकर
संग्राम (आत्मचरित्र) : सीमाताई साखरे

संदर्भ ग्रंथ

१. वदभ्र्तील नाटककार प्रतिभा कुळकर्णी
२. वदभ्र्तील रंगकर्मी प्रतिमा कुळकर्णी
३. वैदभ्र्तीय मराठी कादंबरी संपा. जनार्दन काटकर, भारत कडबे
४. वैदभ्र्तीय कथेतील स्त्री- व्यक्तिरेखा पूजा आकोटकर
५. वदभ्र्र् : व वध दिशा व दर्शन श्रीकांत तिडके
६. वदभ्र्तीय आ धवासी जीवन आ ण संस्कृती शैलजा देवगावकर
७. वदभ्र्चा इतिहास शं. गो. कोलारकर
८. नागपूर जिल्हा गॅझेटिअर महाराष्ट्र शासन
९. निवडक युगवाणी भाग १, भाग २ संपा. वामन तेलंग
१०. मराठी नाट्यकोश संपा. व. भा. देशपांडे
११. झाडीपट्टीची दंडार हरिश्चंद्र बोरकर
१२. झाडीपट्टीची खडी गंमत हरिश्चंद्र बोरकर
१३. भोसलेकालीन नागपूर भा. रा. अंधारे
१३. नागपूर नगरी त्रिशताब्दी इतिहासग्रंथ संपा. भा. रा. अंधारे, शांता कोठेकर
१४. नागपूर प्रांताचा इतिहास मा. ज. कानेटकर

१५. महाराष्ट्राची लोकनृत्य नाट्यधारा हिरामन लांजे
 १६. वदर्भातील द लत चळवळीचा इतिहास एच. एल. कोसारे
 १७. वदर्भातील बौद्ध धम्माचा इतिहास प्रदीप शालीकराम मेश्राम
 १८. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या चळवळीत नागपूर शहराचे योगदान कृष्णकांत डोंगरे
 १९. मराठी साहित्य : इतिहास आ ण संस्कृती वसंत आबाजी डहाके
 २०. वदर्भातील सत्यशोधकी साहित्याचा इतिहास अशोक चोपडे
 २१. वैदर्भीय काव्यधारा संपा. राजेंद्र वाटाणे
-

कंवा

3T3(D) : पर्यावरण आ ण साहित्य

घटक – 1

साहित्य आ ण पर्यावरण : परस्परसंबंध

साहित्य आ ण भौगो लक पर्यावरण, प्राकृतिक पर्यावरण, निसर्ग पर्यावरण
 साहित्यातून भौगो लक, प्राकृतिक व निसर्ग पर्यावरणाचे घडणारे दर्शन
 साहित्याची पर्यावरणवादी व अ धवासशास्त्रीय समीक्षा

घटक – 2

साहित्य आ ण सामाजिक-सांस्कृतिक पर्यावरण

साहित्यातून सामाजिक-सांस्कृतिक पर्यावरणावर केले गेलेले भाष्य
 साहित्यातून सामाजिक-सांस्कृतिक पर्यावरणाचे घडणारे दर्शन
 साहित्याचा पर्यावरणवादी दृष्टीतून अभ्यास : व वध पैलू

घटक -3

नाग झरा : व्यंकटेश माडगूळकर
 निसर्गवाचन : मारुती चतमपल्ली

घटक – 4

प्रश्न आ ण प्रश्न : अनिल अवचट
 ति मरातूनी तेजाकडे : नरेंद्र दाभोळकर

संदर्भ ग्रंथ

१.पर्यावरण अभ्यास	शैलेश वाघ आ ण इतर
२.पर्यावरण आ ण समाज	शल्पा कुळकर्णी
३.पर्यावरण : आकलन आ ण आचरण	पल्लवी चाफेकर
४.अद्भुत सुंदर निसर्ग	संध्या बोडस-काणे
५.पर्यावरण व प्रदुषण	शा. प्र. दी क्षत
६.पर्यावरण	रा. ग. जाधव मराठी वश्वकोश खंड ९
७.पर्यावरणीय प्रबोधन आ ण मराठी क वता	रा. ग. जाधव
८.आनंदाचा डोह	रा. ग. जाधव
९.मराठी आंबेडकरवादी क वतेचे वर्तमान	शैलेंद्र लेंडे
१०.बदलते सामाजिक पर्यावरण आ ण आंबेडकरी वचार	मोतीराम कटारे
११.मराठी समीक्षेची सद्यःस्थिती.	वसंत आबाजी डहाके
१२.लघुनिबंध ते मुक्तगद्य	व. शं. चौगुले
१३.१९६० नंतरची सामाजिक परिस्थिती आ ण मराठी साहित्य	आनंद यादव
१४.भारतीय निसर्ग-पर्यावरण पत्रकारिता	संतोष शत्रे
१५.जीवसृष्टी आ ण पर्यावरण भाग १	संपा. वजया वाड
१६.पर्यावरण वज्ञान	वजयकुमार तिवारी

3T4(A) : भा षक व्यवहार आ ण कौशल्ये

घटक – 1

व्यावहारिक मराठी : स्वरूप व व्याप्ती

व्यवहारातील भा षक कौशल्य : श्रवण, वाचन, लेखन, संवाद, आकलन

दैनंदिन व्यवहारातील मराठी भाषेचा वापर व तत्संबंधित कौशल्ये

अर्जलेखन

पत्रलेखन

स्व-परिचयपत्राची निर्मिती

घटक - 2

निमंत्रणपत्रिका व कार्यक्रमपत्रिका लेखन

माहितीपत्रक लेखन

अहवाल लेखन व वृत्तांत लेखन

सारांश लेखन

जाहिरात लेखन

घटक - 3

वक्तृत्व कला

सूत्रसंचालन

मुलाखत - स्वरूप, तंत्र व कौशल्ये

मुद्रितशोधन

मराठीचे प्रमाण लेखन

घटक -4

भाषक व्यवहाराची व वध क्षेत्रे : वृत्तपत्र, आकाशवाणी, दूर चत्रवाणी या माध्यमांसाठी भाषाव्यवहार

राजभाषा या नात्याने मराठीचा प्रशासकीय वापर

कार्यालयीन भाषाव्यवहाराचे स्वरूप

संगणकावर मराठीचे उपयोजन व त्याची वै वध्यपूर्णता

संदर्भ ग्रंथ

१.व्यावहारिक मराठी संपा. स्नेहल तावरे

२.व्यावहारिक मराठी ल. रा. न सराबादकर

३.ओळख माहिती तंत्रज्ञानाची एम. एस. सी. आय. टी. महाराष्ट्र राज्य

४.संगणकयुग अच्युत गोडबोले

५.वृत्त वद्या स. ह. देशपांडे

६.आधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाच्या वशवात दीपक शकारपूर, उज्ज्वल मराठे

७.व्यावहारिक मराठी संपा. कल्याण काळे, द. दि. पुंडे

८.व्यावहारिक मराठी पुणे वद्यापीठ

९.व्यावहारिक मराठी लीला गो वलकर

१०.व्यावहारिक मराठी सयाजीराजे मोकाशी, रंजना नेमाडे

११.मराठी भाषेची संवाद कौशल्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, ना शक

१२.संपादन : स्वरूप व कौशल्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, ना शक

१३. प्रशासनिक मराठी भाषेचा विकास गीता भागवत राज्य मराठी विकास संस्था, प्रशासन, मुंबई
१४. भाषा : स्वरूप, सामर्थ्य व सौंदर्य वा. के. लेले
१५. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, नाशिक
१६. संवाद संवाद व. शं. चौगुले
१७. व्यक्तिमत्त्व विकास यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, नाशिक
१८. भाषा : मातृभाषा आणि परभाषा रा. सो. सराफ
१९. संवाद संपा. अरुण शेवते
२०. मराठी नियतका लकांचा वाङ्मयीन अभ्यास उषा देशमुख
-

कंवा

3T4(B) : साहित्य-चळवळी

घटक - 1

मराठीतील नवे साहित्यप्रवाह व साहित्यचळवळींची एकरूपता

चळवळींचे साहित्यशास्त्र : संकल्पना व स्वरूप

साहित्यचळवळींच्या निर्मितीची आधुनिक काळातील सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

साहित्यचळवळींचा सामाजिक, सांस्कृतिक चळवळींशी असलेला अनुबंध

नव्या साहित्यचळवळींचे प्रेरणास्त्रोत

साहित्यचळवळी आणि समाजपरिवर्तन

घटक - 2

कामगार साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

लघुनियतका लकांची साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

दलित-आंबेडकरवादी साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

ग्रामीण साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

घटक -3

जनसाहित्याची चळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

स्त्रीवादी साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

आदिवासी साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

भटक्या वमुक्तांची साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

घटक - 4

वद्रोही साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण
सत्यशोधकी साहित्यचळवळ: स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण
मुस्लिम मराठी साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण
ख्रिस्ती मराठी साहित्यचळवळ : स्वरूप, आशय व ऐतिहासिक जडणघडण

संदर्भ ग्रंथ

- १.साहित्याचा अन्वयार्थ नागनाथ कोतापल्ले
- २.साहित्याचा अवकाश नागनाथ कोतापल्ले
- ३.साहित्याचे वर्तन आ ण वर्तमान प्रल्हाद लुलेकर
- ४.साहित्य आ ण समाज संपा. नागनाथ कोतापल्ले
- ५.नवे साहित्यशास्त्र यशवंत मनोहर
- ६.चळवळ आ ण साहित्य संपा. पोपट सातपुते आ ण इतर
- ७.वाङ्मयीन प्रवृत्ती : तत्त्वशोध संपा. केशव मेश्राम आ ण इतर
- ८.साठोतरी साहित्यप्रवाह भाग, १ व २ प्रल्हाद लुलेकर
- ९.जीवनमूल्य आ ण साहित्यमूल्य यशवंत मनोहर
- १०.साहित्य आ ण समाज अ वनाश सहस्त्रबुद्धे
- ११.सामाजिक परिवर्तन आ ण साहित्य संपा. र. बा. मंचरकर
- १२.साहित्य आ ण वद्रोह पृथ्वीराज तौर
- १३.सामाजिक परिवर्तन : च कत्सा आ ण भ वतव्य संपा. शरद जावडेकर
- १४.मार्क्सवाद आ ण मराठी साहित्य व. स. जोग
- १५.आंबेडकरवादी मराठी साहित्य यशवंत मनोहर
- १६.मराठी वाङ्मय : स्वातंत्र्योत्तर संदर्भ रा. ग. जाधव
- १७.नववाङ्मयीन प्रवृत्ती व प्रमेये रा. ग. जाधव
- १८.सामाजिक चळवळींचा इतिहास शंकरराव खरात
- १९.आदिवासी साहित्य दिशा आ ण दर्शन वनायक तुमराम
- २०.आदिवासी, मुस्लिम, ख्रिश्चन साहित्यमीमांसा श्रीपाल सबनीस
- २१.स्त्रीवाद आ ण मराठी साहित्य वंदना महाजन
- २२.ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आ ण शोध नागनाथ कोतापल्ले
- २३.जनसाहित्य या. वा. वडस्कर

२४. मराठी साहित्य : प्रवाह आ ण समीक्षा प्रकाश खरात
२५. सत्यशोधकी साहित्याचा इतिहास : खंड दुसरा श्रीराम गुंदेकर
२५. वदर्भातील सत्यशोधकी साहित्याचा इतिहास अशोक चोपडे
२६. बंजारा समाज : साहित्य आ ण संस्कृती प्रकाश राठोड
२७. मुस्लिम मराठी साहित्य अक्रम पठाण
-

कंवा

3T4 : (C) द लत-आंबेडकरवादी साहित्य

घटक – 1

- द लत साहित्य : संकल्पना व स्वरूप
द लत साहित्याच्या नामांतरण – आंबेडकरवादी साहित्य : त्यासंबंधीची अभ्यासकांची वचारदृष्टी
द लत-आंबेडकरवादी साहित्यासंबंधीची तात्त्विक भू मका
द लत-आंबेडकरवादी साहित्याच्या निर्मतीसंबंधीची कारणमीमांसा
द लत-आंबेडकरवादी साहित्याची प्रेरणा व प्रभावक्षेत्रे

घटक – 2

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची द लतमुक्तीची चळवळ व द लत-आंबेडकरवादी साहित्य : परस्परसंबंध
द लत-आंबेडकरी साहित्यातील द लत जाणीव व आंबेडकरवादी जाणीव
द लत-आंबेडकरी साहित्यातील प्रमुख आशयसूत्रे
द लत-आंबेडकरवादी साहित्याचे अभ्यक्तिरूप
द लत-आंबेडकरवादी साहित्यातील व वध साहित्यप्रकारांची ऐतिहासिक जडणघडण

घटक – 3

- मराठी द लत कवता (कवता) : संपादक - बी. रंगराव
शूद्र (कादंबरी) : सुधाकर गायकवाड

घटक – 4

- अक्षरांची पहाट (कथासंग्रह) : प्रकाश खरात
रमाई (नाटक) : प्रभाकर दुपारे

संदर्भ ग्रंथ

- १.द लत साहित्य : वेदना आ ण वद्रोह भालचंद्र फडके
२.द लत साहित्य : सद्धांत आ ण स्वरूप यशवंत मनोहर
३.द लत साहित्य : आजचे क्रांति वज्ञान भालचंद्र फडके
४.द लत क वता म. सु. पाटील
५.द लत आत्मकथने वासुदेव मुलाटे
६.द लत रंगभूमी संपा. भालचंद्र फडके
७.द लत कथा : उद्गम आ ण विकास प्रकाश खरात
८.निळी पहाट रा. ग. जाधव
९.आंबेडकरवादी मराठी साहित्य यशवंत मनोहर
१०.द लत साहित्य : चर्चा आ ण चंतन गंगाधर पानतावणे
११.द लत साहित्य : दिशा आ ण दिशांतर दत्ता भगत
१२.द लत चळवळ आ ण साहित्य कृष्णा करवले
१३.द लत वाङ्मय : प्रेरणा व प्रवृत्ती शंकरराव खरात
१४.द लत साहित्य वामन निंबाळकर
१५.द लत साहित्याचा इतिहास म. सु. पगारे
१६. वद्रोही म. सु. पगारे
१७.ग्रामीण – द लत साहित्याचा अनुबंध म. सु. पगारे
१८.द लत कथा उद्गम आ ण विकास प्रकाश खरात
१९.द लत साहित्य एक अभ्यास अर्जुन डांगळे
२०.द लत स्त्रियांची आत्मकथने स्वरूप आ ण च कत्सा मनोहर जाधव
२१.शतकातील द लत वचार संपा. शरणकुमार लंबाळे
२२.द लत कथा नि र्मती आ ण समीक्षा छाया निकम
२३.मराठी आंबेडकरवादी क वतेचे वर्तमान शैलेंद्र लेंडे
२४.अर्वाचीन मराठी साहित्य : अन्वयार्थ शैलेंद्र लेंडे
२५.द लत साहित्याचे सौंदर्यशास्त्र शरणकुमार लंबाळे
२६.राहुल वानखेडे यांची क वता : वचारसंघर्षाचा जाहीरनामा इंद्रजित ओरके
२७.पाच वैदर्भीय कवी संपा. जनार्दन काटकर, धनराज माने
२८.वेदनांचा प्रदेश प्रल्हाद लुलेकर

3T4(D) : अनुवादित वश्वसाहित्याचा अभ्यास

घटक – 1

वश्वसाहित्य : संकल्पना व स्वरूप

वश्वसाहित्याचे एकंदर साहित्यक्षेत्रातील स्थान

वश्वसाहित्याची आशयगत वै शष्ट्ये

वश्वसाहित्याची अ भव्यक्तिपर वै शष्ट्ये व भाषांतरणातील तत्संबंधत समस्या

वश्वसाहित्याचे मराठीतील भाषांतरण : स्थूल परामर्श

घटक – 2

द मदर (कादंबरी) – मॅक्सिम गोर्की : अनुवाद -प्रभाकर उर्ध्वरेषे

द अलके मस्ट (कादंबरी) - पाउलो कोएलो : अनुवाद नीतिन कोतापल्ले

घटक – 3

हिरो शमाच्या क वता (क वता) - तोरोसंनिची : अनुवाद – निरंजन उजगरे

माया ऍजेलोच्या क वता (क वता) – माया ऍजेलो : अनुवाद – वजय तापस

घटक – 4

राजा ओयादिपौस (नाटक) – सॉफक्लिझ : अनुवाद पु. ल. देशपांडे

नारीगाथा (कथा) : अनुवाद - वसुधा जोशी

संदर्भ ग्रंथ

१.भाषांतरमीमांसा	कल्याण काळे, अंजली सोमण
२.भाषांतर	संपा. रमेश वरखेडे
३.भाषांतर च कत्सा	मधुकर मोकाशी
४.भाषांतर	सदा कन्हाडे
५.अनुवादमीमांसा	केशव तुपे
६.तौलनिक साहित्याभ्यास : तत्त्वे आ ण दिशा	संपा. चंद्रशेखर जहागीरदार
७.तौलनिक साहित्याभ्यास	वसंत बापट
८.तौलनिक साहित्याभ्यास नवे सद्धांत आ ण उपयोजन	आनंद पाटील
९.अनुवाद कला	एन. ई. वश्वनाथ अय्यर

१०.अनुवाद वज्ञान	नगेंद्र
११.अनुवाद वज्ञान : सद्धांत एवं अनुप्रयोग	नगेंद्र
१२.अनुवाद : सद्धांत और समस्याएँ	रवींद्रनाथ श्रीवास्तव
१३.अनुवाद : सद्धांत और प्रयोग	जी. गोपीनाथन
१४.Translation Studies	Susan Bassnatt, Mc Guire
१५.Stylistics of Literary Translation	Vilas Sarang

एम. ए. (मराठी) भाग 2

सत्र IV

4T1 : मध्ययुगीन व आधुनिक गद्य

घटक – 1

गद्य : संकल्पना व स्वरूप

मध्ययुगीन गद्याची उगममीमांसा

मध्ययुगीन मराठीचे गद्याचे आ वष्कार : महानुभाव गद्य, बखरगद्य व ऐतिहासिक पत्र-गद्य

आधुनिक मराठी गद्याची उगममीमांसा

आधुनिक मराठी गद्याचे व वधांगी आ वष्कार : ललितगद्य, वैचारिक गद्य, संकीर्ण गद्यलेखन

घटक – 2

लीळाचरित्र – एकाक : चक्रधरस्वामी

कृष्णाजी अनंत सभासद वर चत श्री शवछत्रपतींचे चरित्र : संपादक – र. व. हेरवाडकर

घटक -3

आगरकर लेखसंग्रह : संपादक – ग. प्र. प्रधान

एको णसाठ्या शतकातील मराठी गद्य : संपादक – भा. ल. भोळे

घटक – 4

सप्तस्वातंत्र्य : दादा धर्मा धकारी

मन्वंतर

: सुरेश द्वादशीवार

संदर्भ ग्रंथ

१. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा आ ण परंपरा श्री. रं. कुळकर्णी
२. महानुभाव पंथ आ ण त्यांचे वाङ्मय शं. गो. तुळपुळे
३. महानुभावीय मराठी वाङ्मय य. खु. देशपांडे
४. महानुभाव : साहित्य-दर्शन उषा देशमुख
५. महानुभाव साहित्य : शोधसंचार अ वनाश आवलगावकर
६. मराठी बखर वाङ्मय र. व. हेरवाडकर
७. प्राचीन मराठी चरित्रलेखन वसंत बोरगावकर
८. संक्षिप्त मराठी वाङ्मयकोश संपा. वसंत आबाजी डहाके
९. बखर वाङ्मय : उद्गम आ ण विकास बापूजी संकपाळ
१०. मराठी बखर गद्य संपा. गं. ब. ग्रामोपाध्ये
११. मध्ययुगीन मराठी साहित्य : एक पुनर्वचार श्री. रं. कुळकर्णी
१२. मराठी साहित्य : इतिहास आ ण संस्कृती वसंत आबाजी डहाके
१३. आधुनिक मराठी गद्याची उत्क्रांती कृ. भ. कुळकर्णी
१४. प्रदक्षणा खंड १, २ संपा. अनिरुद्ध कुळकर्णी, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे
१५. आधुनिक मराठी गद्याचा पायभूत अभ्यास संपा. वासुदेव मुलाटे
१६. आगरकरांचा सामाजिक तत्व वचार गं. बा. सरदार
१७. मराठी गद्याचा इंग्रजी अवतार द. वा. पोतदार
१८. अर्वाचीन मराठी गद्याची पूर्वपीठिका गं. बा. सरदार

4T2 : भाषा वज्ञान

घटक – 1

भाषा : स्वरूप व कार्य

भाषेची लक्षणे

भाषा वज्ञान : संकल्पना व स्वरूप

भाषा वज्ञानाच्या अभ्यासपद्धती

भाषा वज्ञानाचा अन्य अभ्यासक्षेत्रांशी सहसंबंध

घटक - 2

वर्णनात्मक भाषा वज्ञानाचे स्वरूप

फेर्दिना द सोस्यूर यांचा भाषक व्यवस्था व भाषक वर्तन सद्धांत

व्यूम फल्ड यांचा संरचनावादी सद्धांत

नोम चॉम्स्की यांचा रचनांतरणाचा सद्धांत

सपीर व बोर्फ यांचा भाषक सापेक्षतावादाचा सद्धांत

झॉक देरिदा यांचा वरचनावादाचा सद्धांत

घटक -3

स्वनिम वन्यास : स्वन, स्वनिम, स्वनांतराचे स्वरूप ; स्वनिम वश्लेषणाची तंत्रे ; स्वनिमांचे प्रकार

पदिम वन्यास : रू पका, रू पम, रू पकांतराचे स्वरूप ; रू पम वश्लेषणाची तंत्रे ; रू पमांचे प्रकार

वाक्य वन्यास : वाक्य- स्वरूप; रूपबंध व वाक्य –परस्परसंबंध ; प्रथमोस्थित संघटक पद्धती

अर्थ वन्यास : अर्थ – स्वरूप ; अर्थक्षेत्र आ ण घटक वश्लेषण ; अर्थप्रकार

घटक - 4

सामाजिक भाषा वज्ञान : स्वरूप व वै शष्ट्ये

भाषा, बोली व समाज : परस्परसंबंध

भाषा आ ण व वध व्यवसायक्षेत्रे

भाषा आ ण आ र्थक वर्गव्यवस्था

भाषा आ ण लंगभेदव्यवस्था : स्त्रियांची भाषा आ ण पुरुषांची भाषा

भाषा आ ण भौगोलिक क्षेत्रव्यवस्था : व वध बोलीरूपे

संदर्भ ग्रंथ

१.आधुनिक भाषा वज्ञान : सद्धांत आ ण उपयोजन म लंद मालशे

२.भाषा आ ण भाषाशास्त्रे श्री. न. गजेंद्रगडकर

३.भाषा वज्ञान परिचय स. गं. मालशे आ ण इतर

४.आधुनिक भाषा वज्ञान (संरचनावादी, सामान्य आ ण सामाजिक) कल्याण काळे, अंजली सोमण

५.भाषा वज्ञान : वर्णनात्मक आ ण ऐतिहासिक संपा. मालशे, इनामदार, सोमण

६.अ भनव भाषा वज्ञान गं. ना. जोगळेकर

७.सुलभ भाषा वज्ञान द. दि. पुंडे

८.मराठीचे वर्णनात्मक भाषा वज्ञान महेंद्र कदम

- ९.संज्ञापन वद्या आ ण ल लत कला रमेश वरखेडे
१०.आधुनिक भाषा वज्ञान आ ण मराठी भाषा दादा गोरे
११.समाजभाषा वज्ञान रमेश वरखेडे
१२.समाजभाषा वज्ञान : प्रमुख संकल्पना रमेश वरखेडे
१३.भाषा वज्ञान आ ण मराठी भाषा अनिल गवळी
१४.सामाजिक भाषा वज्ञान रमेश धोंगडे
१५.सामाजिक भाषा वज्ञान : कक्षा आ ण अभ्यास संपा. जयश्री पाटणकर
-

4T3(A) : लोकसाहित्य

घटक – 1

लोकसाहित्य : संकल्पना व स्वरूप

लोकसाहित्य : प्रेरणा व प्रयोजन

लोकसाहित्याचा सामाजिक, सांस्कृतिक व धार्मिक जीवनाशी असलेला संबंध

लोकसाहित्याचा अन्य ज्ञानशाखांशी असलेला अनुबंध

लोकसाहित्याचे महत्त्व व आवश्यकता

घटक – 2

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाचे संप्रदाय

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची क्षेत्रे

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाच्या पद्धती

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची भारतीय परंपरा

लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची महाराष्ट्रीय परंपरा

घटक -3

लोकसाहित्य, लोकजीवन व लोकपरंपरा : अनुबंध

लोकसाहित्य व ग्रांथक साहित्य : अनुबंध

मराठी लोकगीते : स्वरूप व आशय

मराठी लोकगीतांचे व वध प्रकार व अभ्यक्ती

मराठी लोकनाट्य : स्वरूप व आशय

मराठी लोकनाट्याचे व वध प्रकार व अ भव्यक्ती

घटक – 4

मराठी लोककथा : स्वरूप व आशय

मराठी लोककथांचे प्रकार व अ भव्यक्ती

मराठी लोककला : स्वरूप व आशय

मराठी लोककलांचे प्रकार व अ भव्यक्ती

मराठी लोकसंस्कृतीच्या उपासकांची परंपरा

मराठी लोकसंस्कृतीच्या उपासकांचे आ वष्कारप्रकार

संदर्भ ग्रंथ

१.लोकसाहित्याची रुपरेषा	दुर्गा भागवत
२.लोकसाहित्याचे स्वरूप	प्रभाकर मांडे
३.लोकप्रतिभा आ ण लोकतत्त्वे	मधुकर वाकोडे
४.लोकसाहित्य : शोध आ ण समीक्षा	रा. चं. ढेरे
५.मराठी लोकसंस्कृतीचे उपासक	रा. चं. ढेरे
६.लोकसाहित्य आ ण लोकसंस्कृती	सरोजिनी बाबर
७.लोकसाहित्य : भाषा आ ण संस्कृती	संपा. सरोजिनी बाबर
८.लोकसाहित्य : बदलते संदर्भ, बदलती रूपे	गंगाधर मोरजे
९.लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र	गंगाधर मोरजे
१०.लोकसाहित्य संशोधन पद्धती	अनिल सहस्त्रबुद्धे
११.लोकसंगभूमी	प्रभाकर मांडे
१२.लोकसंजनाची पारंपरिक माध्यमे	शरद व्यवहारे
१३.मराठी लोककथा	मधुकर वाकोडे
१४.मराठी लोककथा : स्वरूपमीमांसा	वैदेही कोळेकर
१५.मौ खकता आ ण लोकसाहित्य	संपा. मधुकर वाकोडे, सुषमा करोगल
१६.लोकप्रतिभा आ ण लोकतत्त्वे	मधुकर वाकोडे
१७.मराठी लोकसंस्कृतीचे उपासक	रा. चं. ढेरे
१८.लोकनाट्याची परंपरा	व. कृ. जोशी
१९.स्त्रियांचे खेळ आ ण गाणी	सरोजिनी बाबर
२०.लोकनागर रंगभूमी	तारा भवाळकर
२१.लोकसाहित्यातील स्त्रीप्रतिमा	तारा भवाळकर

२२.मराठीचे लोकनाट्य : तमाशा, कला आ ण साहित्य	नामदेव व्हटकर
२३.झाडीपट्टीची रंगभूमी	हरिशचंद्र बोरकर
२४.खडी गंमत : वदर्भाचे लोकलेणे	हरिशचंद्र बोरकर
२५.दंढारीची लोकसंपदा	हरिशचंद्र बोरकर
२६.लोकसाहित्य : स्वरूप आ ण ववेचन	पुरुषोत्तम कालभूत
२७.लोकनाट्य : उद्गम आ ण वकास	पुरुषोत्तम कालभूत
२८.स्त्रियांची गाथा	न. ह. खोडे
२९.गंगासागर	न. ह. खोडे

कंवा

4T3(B) : तौलनिक साहित्याभ्यास

घटक – 1

तौलनिक साहित्याभ्यास : संकल्पना आ ण स्वरूप
तौलनिक साहित्याभ्यासाची तत्त्वे
तौलनिक साहित्याभ्यासाची आवश्यकता
जागतिक संदर्भात तौलनिक साहित्याभ्यास
भारतीय संदर्भात तौलनिक साहित्याभ्यास

घटक – 2

तौलनिक साहित्याभ्यासातील प्रभावाची संकल्पना
प्रभाव आ ण प्रभव : परस्परसंबंध
वाङ्मयीन प्रभावाची कारणमीमांसा
वाङ्मयीन प्रभावामधील आदानप्रदानाचे स्थान
वाङ्मयीन प्रभावाची वै वध्यपूर्णता व त्याचे स्वरूप

घटक - 3

मराठी साहित्यावरील पाश्चात्य साहित्याचा प्रभाव
मराठी साहित्यावरील भारतीय साहित्याचा प्रभाव

तौलनिक साहित्याभ्यास आ ण मराठी साहित्य
तौलनिक साहित्याभ्यास आ ण अनुवाद

घटक – 4

तौलनिक साहित्याभ्यासात वश्व साहित्य, राष्ट्रीय साहित्य व भारतीय साहित्याचे स्थान
वश्व साहित्य – संकल्पना व स्वरूप
राष्ट्रीय साहित्य – संकल्पना व स्वरूप
भारतीय साहित्य – संकल्पना व स्वरूप

संदर्भ ग्रंथ

१. तौलनिक साहित्याभ्यास : तत्त्वे आ ण दिशा संपा. चंद्रशेखर जहागीरदार
२. तौलनिक साहित्याभ्यास वसंत बापट
३. तौलनिक साहित्य : नवे सद्धांत आ ण उपयोजन आनंद पाटील
४. साहित्य : रंग आ ण तरंग नि शकांत मरजकर
५. तौलनिक साहित्य आ ण मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय संपा. र. बा. मरजकर
६. प्राचीन-अर्वाचीन साहित्यानुबंध संपा. रा. गो. नाईकवाडे आ ण इतर
७. भारतीय साहित्याची संकल्पना संपा. द. दि. पुंडे

कंवा

4T3(C) : साहित्याचा सामाजिक, सांस्कृतिक अभ्यास

घटक – 1

साहित्य आ ण समाज : अनुबंध
साहित्यातील अनुभव वश्व आ ण समाजवास्तव : परस्परसंबंध
साहित्यातून प्रकट होणारे समाजभाष्य
साहित्याच्या सामाजिक अभ्यासाची वचारदृष्टी
साहित्याचे समाजशास्त्र
साहित्याच्या समाजशास्त्राची अध्ययनपद्धती

घटक – 2

साहित्य आ ण संस्कृती : अनुबंध
साहित्यातील अनुभव वश्व आ ण संस्कृतिरूप : परस्परसंबंध
साहित्यातून प्रकट होणारे संस्कृतिभाष्य
साहित्याच्या सांस्कृतिक अभ्यासाची वचारदृष्टी
साहित्याचे संस्कृतिकारण
साहित्याचे सांस्कृतिक अध्ययन

घटक -3

खालील साहित्यकृतीचा सामाजिक दृष्टीने अभ्यास :
फ करा (कादंबरी) – अण्णाभाऊ साठे
जेव्हा मी जात चोरली होती (कथासंग्रह) – बाबूराव बागुल

घटक – 4

खालील ग्रंथांचा सांस्कृतिक दृष्टीने अभ्यास :
गुलाम गरी (वैचारिक) – महात्मा फुले
जातिसंस्थेचे उच्चाटन (वैचारिक) – डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

संदर्भ ग्रंथ

१.साहित्य आ ण समाज	अ वनाश सहस्त्रबुद्धे
२.समाज आ ण साहित्य	सदा कऱ्हाडे
३.साहित्य आ ण सामाजिक संदर्भ	रा. ग. जाधव
४.सांस्कृतिक मूल्यवेध	रा. ग. जाधव
५.कला, साहित्य व संस्कृती	रा. ग. जाधव
६.साहित्य आ ण सामाजिक संदर्भ	अंजली सोमण
७.साहित्याचे सामाजिक व सांस्कृतिक अनुबंध	म. सु. पाटील
८.भाषा, साहित्यकला आ ण संस्कृती	सदा कऱ्हाडे
९.साहित्याचे संदर्भ	हरिशचंद्र थोरात
१०.सामाजिक परिवर्तन च कत्सा आ ण भ वतव्य	संपा. शरद जावडेकर
११.सामाजिक परिवर्तन आ ण मराठी साहित्य	संपा. र. बा. मंचरकर
१२.साहित्य, संस्कृती आ ण समाजप्रबोधन	संपा. योगेंद्र मेश्राम आ ण इतर
१३.साहित्य आ ण समाज	संपा. नागनाथ कोतापल्ले

१४.आधुनिक मराठी साहित्य आ ण सामाजिकता	संपा. मृणा लनी शहा, वद्यागौरी टिळक
१५.समाजप्रबोधन	प्र. बा. गर्जेद्रगडकर
१६.तरवा	आनंद पाटील
१७.तुळव	आनंद पाटील
१८.तौलनिक साहित्याभ्यास : नवे सद्धांत आ ण उपयोजन	आनंद पाटील
१९.साहित्य आ ण समाज	संपा. नागनाथ कोतापल्ले
२०.साहित्याचा अन्वयार्थ	नागनाथ कोतापल्ले
२१.साहित्याचा अवकाश	नागनाथ कोतापल्ले
२२.साहित्याचे सांस्कृतिक सं चत	प्रल्हाद लुलेकर, केशव तुपे

कंवा

4T3(D) : सं वधानमूल्ये आ ण साहित्य

घटक – 1

भारताचे सं वधान : मूलतत्त्वे व तत्त्वज्ञान

भारतीय सं वधानाची प्रास्ता वका : सं वधानमूल्यांचा सारभूत समुच्चय

सारभूत सं वधानमूल्ये : सार्वभौम, समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष, लोकशाही, गणराज्य ; सामाजिक, आ र्थिक व राजनैतिक न्याय ; वचार, अ भव्यक्ती, वश्वास, श्रद्धा व उपासना यांचे स्वातंत्र्य ; दर्जाची व संधीची समानता ; व्यक्तीची प्रतिष्ठा व राष्ट्राची एकता व एकात्मता यांचे आश्वासन देणारी बंधुता.

सं वधानमूल्ये व साहित्य : अनुबंध

सं वधानमूल्यांचा मराठी साहित्यातून झालेला आ वष्कार : आकलन

घटक – 2

भारतीय सं वधान : भारतीय समाजजीवनाचा व व्यक्तिजीवनाचा कायदेशीर मूल्यादर्श

भारतीय सं वधानमूल्ये : भारतीय समाज, संस्कृती व साहित्यव्यवहाराची वचारचौकट

सं वधानमूल्ये व साहित्याच्या अनुबंधाबाबतच्या तात्त्विक समस्या

मध्ययुगीन मराठी साहित्य व सं वधानमूल्ये : स्थूल परामर्श

आधुनिक मराठी साहित्य व सं वधानमूल्ये : स्थूल परामर्श

सं वधानमूल्यांच्या संबंधात साहित्याकडून असलेल्या अपेक्षा

सं वधानमूल्यांच्या संबंधात आश्वासक ठरणारे साहित्यरूप व साहित्यप्रवाह

घटक – 3

जोतीपर्व (वैचारिक) : नागनाथ कोतापल्ले
डॉ. आंबेडकरांचा वैचारिक वारसा (वैचारिक) : भा. ल. भोळे

घटक – 4

जीवनायन (क वतासंग्रह) : यशवंत मनोहर
अस्वस्थ नायक (कादंबरी) : उत्तम कांबळे

आधारभूत ग्रंथ :

भारताचे सं वधान : भारत सरकार ; व ध, न्याय व कंपनी कार्य मंत्रालय

[महाराष्ट्र राज्याच्या भाषा संचालनालयाद्वारे अनुवादित आ ण संचालक, शासन मुद्रण व लेखनसामग्री, महाराष्ट्र राज्य, यांच्याद्वारे भारत सरकारच्या वतीने प्रका शत प्रतीबर हुकूम मुद्रित प्रत]

संदर्भ ग्रंथ

१. भारतीय सं वधान अनंत राऊत
२. भारतीय स्वातंत्र्य : पन्नास वर्षांचा मागोवा भा. ल. भोळे
३. आंबेडकरवाद : तत्त्व आ ण व्यवहार रावसाहेब कसबे
४. समाजपरिवर्तनाच्या दिशा जनार्दन वाघमारे
५. आधुनिकता आ ण परंपरा संपा. राजेंद्र व्होरा
६. ववेक आ ण न्याय मे. पु. रेगे
७. स्वातंत्र्य, समता आ ण न्याय मे. पु. रेगे
८. ववेकाच्या गोठी म. गं. नातू
९. ववेकवाद, वज्ञान आ ण श्रद्धा मे. पु. रेगे
१०. मराठी साहित्यातील ववेकवाद शैलेंद्र लेंडे
११. मानव आ ण धर्म चंतन रावसाहेब कसबे
१२. धर्म, समाज आ ण राजकारण अशोक चौसाळकर
१३. प्रबोधनातील पाऊलखुणा (गं. बा. सरदार) संपा. निर्मलकुमार फडकुले
१४. वसावे शतक आ ण भारतातील समता वचार भा. ल. भोळे
१५. राजकीय भारत भा. ल. भोळे
१६. समाजप्रबोधन संपा. प्र. बा. गर्जेद्रगडकर
१७. भारतीय प्रबोधन संपा. दि. के. बेडेकर, भा. शं. भणगे

4T4(A) : प्रसारमाध्यमे आ ण साहित्यव्यवहार

घटक – 1

प्रसारमाध्यमे म्हणजे काय ?

पारंपरिक प्रसारमाध्यमांचे स्वरूप

आधुनिक प्रसारमाध्यमे व संवादकौशल्य

आधुनिक प्रसारमाध्यमांचे प्रकार : मुद्रित प्रसारमाध्यमे, दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमे

प्रसारमाध्यमांचा समाजावर होणारा परिणाम व प्रसारमाध्यमांची प्रभावशीलता

घटक – 2

प्रसारमाध्यमे आ ण साहित्यव्यवहार : सहसंबंध

मुद्रित प्रसारमाध्यमे : वृत्तपत्रे, नियतका लके, मा सके

मुद्रित प्रसारमाध्यमांकरिता आवश्यक असलेले भा षक लेखनकौशल्य व साहित्यिक संवादकौशल्य

मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनाचे स्वरूप

वृत्तपत्रीय लेखन –अग्रलेख, सदरे, बातमी, मुलाखती, ग्रंथपरीक्षणे, वृत्तसंकलन, रिपोर्टाज इत्यादी

मुद्रित माध्यमांसाठी प्रमाण लेखन वषयक नियम आ ण मुद्रितशोधन

घटक – 3

दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमे : नभोवाणी, दूर चत्रवाणी, संगणक,मोबाईल(भ्रमणयंत्र), इंटरनेट(माहितीचे महाजाल)

दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमांकरिता आवश्यक असलेले भा षक व साहित्यिक संवादकौशल्य

श्राव्य प्रसारमाध्यमांकरिता लेखन व वाचन – बातम्या, वार्तालाप, , श्रुतिका, मुलाखती, सूत्रसंचालन इत्यादी

दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमांकरिता लेखन व सादरीकरण - बातम्या, पटकथा, मुलाखती, सूत्रसंचालन इत्यादी

दृक-श्राव्य प्रसारमाध्यमांसाठी कुशल व अत्याधुनिक जनसंवादाची असलेली आवश्यकता

घटक – 4

माहिती तंत्रज्ञानाच्या अत्याधुनिक साधनांमध्ये भाषाकौशल्य व साहित्यकौशल्याचा होणारा वापर

संगणक, इंटरनेट, मल्टीमी डिया, शोध पत्रकारिता, वेब पत्रकारिता आ ण भाषा, साहित्यव्यवहार

मुद्रित व दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी वृत्त संकलनाचे स्वरूप

मुद्रित व दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी जाहिरात लेखनाचे स्वरूप

दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी पटकथा लेखनाचे स्वरूप

संदर्भ ग्रंथ

१.संवादशास्त्र	श्रीपाद भालचंद्र जोशी
२.भारतीय रंगभूमी	आद्य रंगाचार्य
३.अ भनय शास्त्र (स्टानिस्लावस्की)	अनु. व. ह. गोळे
४.संपादन : स्वरूप व कार्य	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, ना शक
५.बातमीची कार्यक्षेत्रे	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त वद्यापीठ, ना शक
६.दूरदर्शनसाठी लेखन	केशव केळकर
७.जाहिरातीचे युग	केशव केळकर
८.गीतयात्री	माधव मोहोळकर
९.संगीतशास्त्राचा अभ्यास	बी. आर. देवधर
१०.सर्जनात्मक लेखन	आनंद पाटील
११.मराठी लेखन मार्गदर्शिका	यास्मिन शेख
१२.भयंकर सुंदर मराठी भाषा	द. दि. पुंडे
१३.पत्रकारितेचा स्वभाव	ल. ना. गोखले
१४.फीचर रायटिंग	प्रसन्नकुमार अकलूजकर
१५.पत्रकारिता : स्वरूप आ ण च कत्सा	महावीर जोधळे
१६.जाहिरात शास्त्र	वंदना खेडीकर
१७.व्यावहारिक मराठी भाषा	शरदिनी मोहिते
१८.वैखरी	अशोक केळकर
१९.व्यावहारिक व व्यावसायिक लेखनप्रणाली	मधुकर मोकाशी
२०.मराठी साहित्य : काही लेखनबंध	सुधाकर शेलार

कंवा

4T4(B) : चत्रपट आ ण साहित्य

घटक – 1

साहित्य आ ण चत्रपट : परस्परसंबंध

साहित्यातील कथारूप आ ण चत्रपटनि र्मती
साहित्यातील कथारूपाचे माध्यमांतर आ ण चत्रपटाची कथावस्तू
साहित्याची भाषा आ ण चत्रपटाची भाषा : अनुबंध
मराठी साहित्यकृतींवरील चत्रपटनि र्मती : स्थूल परामर्श

घटक – 2

चत्रपट पटकथालेखन : तंत्र व कौशल्ये
मराठी चत्रपटाची पटकथा
चत्रपटाच्या पटकथालेखनाची मूलतत्त्वे
पटकथा संरचना आ ण पटकथेचे व वध घटक
मराठी चत्रपटाच्या पटकथा : स्थूल परामर्श

घटक – 3

साहित्यकृतींवरील चत्रपटनि र्मतींचा अभ्यास :
'बनगरवाडी' चत्रपट (मूळ कादंबरी - बनगरवाडी : व्यंकटेश माडगूळकर)
'नटरंग' चत्रपट (मूळ कादंबरी - नटरंग : आनंद यादव)

घटक – 4

चत्रपटांच्या पटकथालेखनाचा अभ्यास :
'सामना' चत्रपट (पटकथालेखन : वजय तेंडुलकर)
'कोर्ट' चत्रपट (पटकथालेखन : चैतन्य ताम्हणे)

संदर्भ ग्रंथ

१.मराठी चत्रपटाची पटकथा	अनिल सपकाळ
२.भारतीय चत्रपट	माधव शेवाळे
३.चलत् चत्रपट	अरुण खोपकर
४. सनेमाची गोष्ट	अनिल झणकर
५. चत्रकथा	अशोक राणे
६.बखर सनेमाची	वसंत साठे
७. चत्रपटाचे सौंदर्यशास्त्र	सतीश बहादूर
८. चत्रपट : एक प्रवास	अशोक राणे
९.गाजलेले वदेशी चत्रपट	शांता शेळके

१०. एका स्टु डओचे आत्मवृत्त	प्रभाकर पैठारकर
११. गर्द रानात भर दुपारी	वजय पाडळकर
१२. शूर्टींग	श्री. दा. पानवलकर
१३. फल्म यात्रा	भाई भगत
१४. सनेमा का समाजशास्त्र	जबरीमल पारख

कंवा

4T4(C) : स्त्रीवादी साहित्य

घटक – 1

स्त्रीवादी साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

स्त्रीवादी साहित्याची तात्त्विक भूमिका

स्त्रीवादी साहित्याच्या निर्मतीसंबंधीची कारणमीमांसा

स्त्रियांचे लेखन व स्त्रीवादी लेखन : साम्यभेद

भारतीय समाजवास्तव, धर्मवास्तव, लंगभेदवास्तव आणि स्त्रीवादी साहित्य : परस्परसंबंध

घटक – 2

स्त्रीवादी साहित्याच्या निर्मतीमागील सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

स्त्रीवादी साहित्यातील प्रमुख आशयसूत्रे

स्त्रीवादी साहित्याचे अभिव्यक्तिरूप

स्त्रीवादी साहित्यातील व वध साहित्यप्रकारांची ऐतिहासिक जडणघडण

घटक – 3

स्त्रीपुरुषतुलना (वैचारिक) : ताराबाई शंदे

उत्खनन (कादंबरी) : गौरी देशपांडे

घटक – 4

मी भडवू पाहते समग्राशी डोळा (कवता) : प्रज्ञा पवार

जहन्नम (निवडक प्रतिमा जोशी - कथा) : संपादक - पुष्पा भावे

संदर्भ ग्रंथ

- १.स्त्री-साहित्याचा मागोवा : खंड १, २, ३ संपा. भारतीय वद्यापीठ अ भमत वश्व वद्यालय
- २.स्त्रीवादी समीक्षा : स्वरूप व उपयोजन अश्विनी धोंगडे
- ३.१९६० नंतरची सामाजिक परिस्थिती व साहित्यातील नवे प्रवाह आनंद यादव
- ४.आधुनिक मराठी कवयित्रींची क वता रा. ग. जाधव
- ५.कथा गौरीची संपा. वद्या बाळ व इतर
- ६.मराठी ले खका : चंता आ ण चंतन भालचंद्र फडके
- ७.स्त्रीवाद संपा. सुमती लांडे
- ८.द सेकंड सेक्स (समोन द बोव्हुआर) अनु. करुणा गोखले
- ९.स्त्रियांची नवकथा : वाटा आ ण वळणे मंगला वरखेडे
- १०.स्त्रीप्रश्नांची वाटचाल : परिवर्तनाच्या दिशेने वद्युत भागवत
- ११.स्त्री वकासाच्या पाऊलखुणा संपा. स्वाती कर्वे
- १२.भारतीय संदर्भातून स्त्रीवाद, स्त्रीवादी समीक्षा आ ण उपयोजन शोभा नाईक
- १३.तिसऱ्या बिंदूच्या शोधात तारा भवाळकर
१४. स्त्रीवादी वचार आ ण समीक्षेचा मागोवा शोभा पाटील
- १५.मराठी कथेची स्थितिगती अंजली सोमण
- १६.स्त्रीवाद : एक दृष्टिक्षेप अरुणा सबाणे
- १७.चौकट संपा. वलास खोले
- १८.स्त्री ल खत कादंबऱ्या : प्रेरणा आ ण प्रवृत्ती वद्या देवधर
- १९.स्त्री वकासाचे नवे क्षतिज संपा. स्वाती कर्वे
- २०.स्त्रीप्रश्नांची चर्चा : एको णसावे शतक प्रतिभा रानडे
- २१.स्त्रियांचे गद्यलेखन मधुबाला खोपडे
- २२.स्त्री ल खत साहित्य : संदर्भ आ ण च कत्सा संपा. आशुतोष पाटील
- २३.स्त्रियांची कादंबरी संपा. रेखा इनामदार साने
- २४.स्त्रियांचे कथालेखन संपा. अरुणा ढेरे
- २५.मराठीतील स्त्रियांची क वता प्रभा गणोरकर
- २६.मराठी कादंबरी : स्त्रियांचे योगदान प्र मला भरुड

कंवा

4T4(D) : अनुवादित भारतीय साहित्याचा अभ्यास

घटक – 1

भारतीय साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

भारतीय साहित्याचे देशपातळीवरील साहित्यक्षेत्रात स्थान

भारतीय साहित्याची आशयगत वै शष्ट्ये

भारतीय साहित्याची अ भव्यक्तिपर वै शष्ट्ये व अनुवादातील तत्संबंधत समस्या

भारतीय साहित्याचे मराठीतील अनुवाद : स्थूल परामर्श

घटक – 2

आरण्यक (कादंबरी) – वभूतिभूषण बंधोपाध्याय : शंकर बाळाजी शास्त्री

पवळ्या छत्रीवाली मुलगी (लघुकादंबरी) – उदय प्रकाश : अनुवाद – गणेश वसपुते

घटक – 3

समकालीन हिंदी क वता : अनुवाद – चंद्रकांत पाटील

जेरबंद (क वतासंग्रह) – मंसूर एजाज जोश : अनुवाद – लोकनाथ यशवंत

घटक – 4

अनंतमूर्ती यांच्या कथा (कथासंग्रह) : अनुवाद – उमा कुलकर्णी

आधेअधुरे (नाटक) – मोहन राकेश : अनुवाद – वजय तेंडुलकर

संदर्भ ग्रंथ

१.भाषांतरमीमांसा

कल्याण काळे, अंजली सोमण

२.भाषांतर

संपा. रमेश वरखेडे

३.भाषांतर च कत्सा

मधुकर मोकाशी

४.भाषांतर

सदा कऱ्हाडे

५.अनुवादमीमांसा

केशव तुपे

६.तौलनिक साहित्याभ्यास : तत्त्वे आ ण दिशा संपा. चंद्रशेखर जहागीरदार

७.तौलनिक साहित्याभ्यास

वसंत बापट

८.तौलनिक साहित्याभ्यास नवे सद्धांत आ ण उपयोजन आनंद पाटील

९.अनुवाद कला	एन. ई. वश्वनाथ अय्यर
१०.अनुवाद वज्ञान	नगेंद्र
११.अनुवाद वज्ञान : सद्धांत एवं अनुप्रयोग	नगेंद्र
१२.अनुवाद : सद्धांत और समस्याँ	रवींद्रनाथ श्रीवास्तव
१३.अनुवाद : सद्धांत और प्रयोग	जी. गोपीनाथन
१४.Translation Studies	Susan Bassnatt, Mc Guire
१५.Stylistics of Literary Translation	Vilas Sarang

प्रश्नपत्रिकेचा आराखडा

गुण वभाजन : सत्र I, II, III व IV साठी

प्रत्येक लेखी सत्रांत परीक्षा - 80 गुण

प्रत्येक सत्रातील अंतर्गत मूल्यमापन - 20 गुण

प्रत्येक सत्रातील प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेचे एकूण गुण - 100 गुण

प्रत्येक सत्राचे एकूण गुण - 400 गुण

एम. ए. मराठी पदवी परीक्षा – 1600 गुण

प्रश्नपत्र : गुण वभाजन : एकूण गुण : 80

प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेला एकूण क्रे डट - 4

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

1. अभ्यासक्रमातील निर्धारित चारही घटकांवर प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रश्न राहतील व प्रत्येक प्रश्नपत्रिका चार श्रेयांकाची (क्रे डट) राहिल.
2. प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रत्येकी 16 गुणांचे प्रश्न राहतील व ते सर्व अनिवार्य राहतील.
3. चार घटकांवर चार प्रश्न अंतर्गत पर्यायांसह राहतील.
4. पाचवा प्रश्न अनिवार्य असून त्यात प्रत्येक घटकावर प्रत्येकी चार गुणांचे प्रश्न वचारले जातील. त्यांना समान गुण असून त्यांत अंतर्गत पर्याय राहणार नाही.
5. प्रत्येक प्रश्नपत्रिका 3 तासांची राहिल.
6. अभ्यासपत्रिकेची लेखी परीक्षा ही 80 गुणांची राहिल व अंतर्गत मूल्यमापन 20 गुणांचे राहिल. अंतर्गत मूल्यमापनात निर्धारित करण्यात आलेले 20 गुण वद्यार्थ्यांचे प्रकल्प, वर्ग-चर्चासत्र सादरीकरण, वर्गातील उपस्थिती व मौखिक परीक्षा या घटकांवर आधारित राहतील.
7. अभ्यासपत्रिकेत उत्तीर्ण होण्यासाठी वद्यार्थ्यांने लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन यामध्ये एकत्रितपणे कमान 40% गुण मळ वणे आवश्यक आहे.

